

ABONAMENTUL
 Pe un an . 28 Cor.
 Pe un jum. . 14 "
 Pe o lună . 2-40 "
 Nrul de Duminică
 pe un an . 5 Cor.
 Pentru România și
 America . . 10 Cor.
 Nrul de zi pentru Ro-
 mânia și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 și **ADMINISTRAȚIA**
 Dealul Ferencz-utca 10.
INSERTIUNILE
 se primesc la administra-
 ția.
 Mulțumite publice și Loc de-
 schisă costă fiecare ziar 20 lit.
 Manuscrisurile nu se iau
 poștă.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anul XIV.

NUMĂR POPORAL

Nr. 24

Dușmanii poporului.

Iubește guvernul unguresc poporul românesc? Fără îndoială îl iubește. Întrebați pe oricare ungur, întrebați pe slujbașii nenumărați cari s'au lăsat peste noi ca un roi de — să nu spunem de lăcuste, dar de albine cari strâng cu mare sîrguință mierea de pe flori, vreau să zic dările poporului, taxele, amenziile, gloabele și nenumăratele sume de tot felul dela țaranul român. Întrebați mai ales pe candidații de deputație pe timpul alegerilor, întrebați-i și nu ne îndoim că vor răspunde că ei iubesc din adâncul sufletului lor unguresc pe toți românii și că dacă ar fi după gândul lor, poporul românesc ar fi cel mai fericit din lumea întreagă.

Câte făgădueli mari și frumoase nu au făcut candidații unguri nu mai departe decât la alegerile trecute. Sute și mii de făgădueli minunate cari făceau pe alegătorii să vază în gândul lor visuri de fericire, făgădueli pe cari candidații nu le credeau nici în clipa când le spuneau, dar cu cari mințeau și amăgeau poporul în chipul cel mai nerușinat. Într'un cerc al Ardealului, lângă Săcuime, bunăoară, un candidat făgăduise în comunele românești că va lucra pentru înlăptuirea votului obștesc. Când însă alegătorii unguri îl traseră la răspundere pentru că vrea să dea drept de vot »valahilor«, îi potoli, spunându-le că nu a

fost decât o apucătură pentru a câștiga voturile proștilor de români, iar cât pentru dreptul de vot, el va stăruii ca românii să nu capete prea multe voturi.

Și oare guvernele ungurești nu ne »iubesc« tot în felul acesta? Două cazuri mai nouă ne dovedesc cu prisosință cât belșug de dragoste pentru țaranul român se găsește în inimile cârmuitorilor. Nimeni nu se îngrijește de bunăstarea lui, iar când foarte rar se face ceva pentru ridicarea lui, se face în virtutea unei legi sau unui ordin care se întinde asupra țării întregi și care aduce fără voia stăpânitorilor roade și pentru români. Dar stăpânitorii privesc aceste măsuri ca pe o ploaie care nu face să crească numai bucatele și pomii ci și buruienile. În deobște însă țaranul român e sărăcit prin dări și gloabe fără număr și capăt, prin nenumărați slujbași străini cari îi mănâncă pita, pe când fiul țaranului nostru, dacă urmează școlile mai înalte, nu are nădejdea să încapă în vre-o slujbă cât de mică. În orașele așezate printre români sânt așezați slujbași străini; până și măturătorii de stradă sânt aduși de pe pusta ungurească, ca nu cumva românul să aibă vre-o slujbă și să poată trăi. Până și în satele noastre se vîră, pe unde se poate, fel de fel de slujbași străini, notari, medici, până la gornici.

În comuna Șiria bunăoară, cu numărul covârșitor de locuitori români, s'a ridicat

leafa gornicilor dela 400 la 1000 de coroane. Ce credeți cu ce scop? Pentru că din vre-o 10 gornici numai doi erau unguri, căci nu se găseau mai mulți cari să primească slujba asta. După ridicarea lefurilor însă românii vor fi scoși pe rînd și vor fi înlocuiți cu unguri, cari acum se îmbulzesc la leafa mare, pe care o plătesc tot birnicii români. Când însă românii au apelat la comitat, cu plîngerea că e o leafă prea mare pentru două zile de muncă pe săptămână și că poporul fuge în America din pricina dărilor prea mari, toți ungurii au votat contra noastră și lefurile au rămas urcate.

Dar avem acuma alte două cazuri cari pun și mai bine în lumină buna îngrijire cu care poporul nostru e ocărmit de străini. Mai întâi e cazul din Tohanul-vechiu, comună cu 800 de gospodari români, în comitatul Făgărașului. Pământul arător e prea puțin pentru a hrăni pe locuitorii comunei. Toată bogăția lor o alcătuiesc vitele cari pasc prin dealurile și văile dimprejur și dau prin laptele lor jumătate din hrana poporului.

Ce a făcut însă administrația?

Încetul cu încetul a prins a micșora tot mai mult pășunea satului, sădindu-o cu pădure și oprind intrarea vitelor pe acele locuri. Odată cu pășunea a trebuit să scadă și numărul vitelor.

În anul 1880 comuna avea 4000 de capete de vite cornute, azi mai sânt 1074,

Strigoiiul.

— Poveste irlandeză: —

Pe o coastă de deal, lângă țărnuțul râului Furth, se afla, ori fi de atunci vre-o două veacuri, casa unui țaran pe care îl chema Nils O'Shea. Casa era singură în pustiu acela, așa că adeseori țaranul nostru era deșteptat de unii călători cari voiau să treacă râul înfuriat și nu îndrăzneau singuri să pășescă peste vadul primejdios, iar Nils care era om de treabă îi ajuta totdeauna.

Într'o seară de iarnă, prin șuerul unui vânt aspru, nevetei lui Nils îi păru că aude un glas plîngător, un strigăt de om în primejdie. Aceasta își deșteptă bărbatul care dormea pe o laviță de stejar lângă cuptor. El se scoală numai decât, își ia o ghioagă strașnică, în vîrf c'o măciucă de fier și se duce pe malul apei.

— Cine-i acolo! răzni el odată și vocea sa străbătu prin șgomotul furtunii și freamătul apelor.

Din partea cealaltă a apei îi răspunse un om. Nils se duse spre dânsul.

— Ah! zise omul acela foarte mișcat, ești plaza mea cea bună. Dumnezeu te trimite în ajutorul meu!

— Ori cine îi fi, răspunse țaranul cîștit, vei petrece noaptea în casa, mea la adăpost de orice!

Rostind vorbele acestea, ridică cu puterile sale de urlaș pe stîncă în spinare și trecu cu el apa, pe stîncile lrosite cari sânt ca un fel de pod sfărîmat în mijlocul râului Furth.

Îl duce pe celalalt țărnuț, pe urmă îl ia în co-

liba sa, unde harnica lui Caterina aprinse un foc zdravăn.

Necunoscutul pe care l-a scăpat dela o primejdie de moarte, era un om înalt, care trebuie să fi fost odată puternic și frumos. Acuma era urât și slab și trupul său era încovoiat mai mult de suferințe, decât de pricina anilor, căci nu părea a fi avînd mai mult ca cinci zeci de ani. Hainele de pe dânsul arătau starea lui ticăloasă. El nu are încălțăminte și în cap poartă o pălărie de pânză, cu o căciuliță de noapte, de lână roșie.

În timp ce Caterina pregătește masa, el povestește istoria vieții lui. S'a născut într'un ținut dincolo, din susul Irlandei. Tânăr de tot a slujit în marină, unde a pierdut un picior, într'o bătălie cu hoții de mare. Atunci au găsit că nu mai este bun de ostaș și i-au dat drumul. Nu avea nici o rudă și nici un adăpost. S'a găsit deodată fără sprijin, fără mijloace de trai, trebuind să cerșească și de douăzeci de ani nu trăește decât din pomeni.

În vreme ce el povestea istoria asta tristă, copiii se uitau galeș la dânsul. În sfârșit gazda îi dăde un borșisor cald, pe urmă îi arătă un loc de culcare, unde putea să treacă o noapte mulțumită.

A doua zi furtuna se liniștise. Râul era limpede și liniștit.

Cerșitorul află dela buna lui gazdă că vadul acestei ape era foarte umblat. Atunci îi veni în minte să se lase de colindat lumea și să se stabilească acolo unde va putea cu ușurință să își câștige pomana zilnică.

Încercă și văzu că îi merge bine. Stătea pe țărnuțul râului cu căciula în mână. Chipul lui veșted și piciorul de lemn mișcau inimile trecătorilor. Aproape toți își făceau pomană cu dânsul. Nu-i știau nici numele, nici de unde-i, dar cum purta veșnic pe cap o căciulă roșie, îi ziseră: Bunough ruadh (Cerșitorul roșu).

Așfel și-a orînduit viața. Noaptea avea un loc păstrat în casa milostivului Nils. Des de dimineață se așeza la locul său; acolo stătea până seara pe o stîncă care se numea »stîncă cerșitorului roșu«. În fiecare zi primea câțiva bani și nu cheltuia nimic. O coajă de pâine îi ajungea pentru hrană și nu purta decât haine rupte, pe care i-le dădeau de pomană.

Din zi în zi, din lună în lună, pe tăcute, pe ascuns, el strînge o comoară. Nimeni nu știa unde o ascunde și nimeni nu i putea vorbi de asta fără să nu-l supere.

Ani după ani trecură. Nils a murit. Copiii lui s'au însurat părăsind căminul părintesc, numai Terry, copilul cel mai mic, a rămas acasă spunând că nu poate părăsi pe mama lui.

Cerșitorul se ducea în fiecare zi să cerșească lângă vadul apei, iar seara găsea adăpost în casa oamenilor milostivi. Într'o dimineață de vară pe când soarele strălucea pe cer, cerșitorul nu se mai sculă din pat; se îmbolnăvise.

Terry, care ținea la dânsul ca la un părinte, se duse să îl vadă și bătrînul îi zise:

— Dragul moșului, de acuma, s'a sfârșit, a ajuns funia la par.

Nu ră mai scoate din casă decât pe năsalie! Terry se uită la dânsul cu milă și zise:

— Vrei să mă duc ca să chem preotul?

adică aproape a patra parte, deși numărul locuitorilor neapărat a trebuit să crească de 30 de ani încoace! Numai în cei doi ani din urmă poporul a plătit suma de *douăzeci de mii de coroane* gloabă pentru că vitele oamenilor, venind dela turmă acasă, au intrat în opritură!

Când citești astfel de lucruri și când mai afli că poporul, care acum nu mai vrea să rabde, mai e învinuit că face și »răscoală« și când auzi că s'a trimis o jumătate de companie de husari și 12 jandarmi în sat cari au ținut, trei zile în șir, două sute de săteni închiși și ferecați în lanțuri, atunci tot sângele prinde a-ți fierbe și te miri cum oamenii aceia nu au făcut într'adevăr răscoala cu care au fost învinuiți pe nedreptul!

Iată însă alt caz despre care scriem în suplimentul nostru de azi pentru popor. În comitatul Bihorului, în ținutul Vașcăului copii țăranilor noștri pier de o boală de gât numită *difterie*. Un ziarist *ungur* a întrebat în Oradea mare pe medicul primar al comitatului și acesta a spus că nu știe decât de *sapte* cazuri de boală. Plecând însă la fața locului, gazetarul a găsit că într'o *singură* comună românească, în *Lunca*, au murit 18 copii de boala asta grozavă și că toate satele dimprejur sânt pline de copii bolnavi. Cercul nu are medic, căci statul nu-l plătește bine și nimeni nu primește postul acesta rău plătit. (Dar ceilalți slujbași cari nu fac bine poporului sânt gras plătiți). Sânt comune, ca în Ghighișeni, plină și ea de copii bolnavi, în care *doctorul nu a pus piciorul de 10 ani*, după mărturia ziarului unguresc!

Am arătat numai trei cazuri luate la întâmplare, dar câte nu s'ar găsi încă! Sânt trei ținuturi depărtate unul de altul, dar pretutindeni e aceiaș ocârmuire, aceiaș năpastă pe capul bietului popor românesc. Românul e sărăcit și lăsat să se prăpădească fără ajutor; iar când îndrăznește a se plânge, i-se trimet jandarmi și husari pe cap, să nu facă »răscoală«!

Și când te gândești că mai sânt români cari votează pe câte un venetic de străin, câte un jidan venit cu punga groasă ca să cumpere votul românului!

Nu sânt ei cei mai ticăloși și cea din urmă lepădătură a neamului nostru, oameni cari pentru 10—20 de zloți își vând averea, sănătatea, viața lor și a copiilor lor? Și dacă ne gândim la veneticii cari pe vremea alegerilor îndrăznesc a cere votul românului și cari îl amăgesc și-l mint cu făgădueli, nu sânt ei oare vrednici a fi alungați și scoși cu parul din satele noastre? Ei cari au venit trimiși de cei ce ne apasă, ne nenorocesc și ne sug, pot ei avea vre-odată dragoste și îngrijire pentru poporul acesta? De 40 de ani ei ne stăpânesc și în toată vremea asta nu am primit dela ei nici un semn de dragoste, afară de vorbe frumoase fără număr. Supt opoșirea lor, poporul nostru a sărăcit și se prăpădește, sau pleacă în America.

Nu, nici odată nu ne vom putea ridica, nu vom putea înflori și noi, decât atunci, când poporul se va scutura și va arăta în deplină unire că nu mai vrea pe acești oameni, că vrea oameni de legea lui, de limba lui, de inima și de gândul lui bun și românesc. Căci numai când poporul românesc va fi stăpânit de sângele lui, de fiii lui înșiși, va putea să se ridice din nenorocirea lui, și va ajunge bogat, fericit, luminat și puternic.

Aplanarea conflictului româno-grec. Din București ni se anunță că prezentarea scuzelor și predarea dezertorului Ziriade se va face Duminică viitoare, 10 Iulie n., când vaporul »Impăratul Traian« se va înapoia dela Alexandria la Pireu. Căpitanul portului Pireu se va urca, în mare ținută, pe vaporul »Impăratul Traian« și va exprima comandantului Periețeanu scuze pentru cele întâmplate la 30 Mai. În acelaș timp îi va preda pe dezertorul român care a fost răpit de pe vapor.

Vasul va sosi la Constanța la 13 Iulie, unde i-se va face o călduroasă primire.

Tisza a renunțat la mandatul dela Ugra. Din Oradea-Mare se anunță că Tisza István, care a fost ales deputat și la Arad și la Ugra, a anunțat pe președintele partidului guvernamental din cercul electoral Ugra că renunță la acest mandat.

La Ugra va fi, deci, în curând alegere nouă. Candidatul guvernamental va fi Bö'önyi József. Partidele opoziționale vor pune și ele candidați.

Prigoniri furioase în comitatul Făgărașului. Din Făgăraș primim știrea că administrația face prigoniri furioase contra românilor, pentru ca să răzbune pentru căderea candidaților ei la alegeri. Până acum au fost suspendați vre-o 8 notari români și vre-o 4—5 învățători români. Până și fiscalul comitatului, care e român, a fost suspendat. Revizorul școlar Szabó refuză să iscălească statutele învățătorilor dela școalele grănițarești.

Făgărașenii au dat la alegeri dovadă că s'au trezit și credem că nici sălbaticile prigoniri nu vor mai reuși să-i reducă la vechia lor stare de amorțire. Dimpotrivă prigonirile vor avea darul de-a trezi și pe cel din urmă dintre români.

Ajurnarea Reichsrathului. Din Viena ni se telegrafiază că »Wiener Zeitung«, monitorul oficial al guvernului, publică în numărul său de azi un autograf regal prin care Reichsrathul austriac e ajurnat pe vreme nedeterminată.

Ajurnarea aceasta n'a surprins pe nimeni, după scenele obstructioniste din zilele din urmă. Guvernul, convingându-se că nu poate înfrânge obstructionismul slovenilor, a ajurnat Reichsrathul pentru a câștiga măcar timp pentru noi compromisuri și cartele — vechile expediente inutile — ale guvernelor austriace.

— Nu; eu n'am fost de multă vreme la biserică. În zadar acum să l mai chem în ajutor!

— Dumnezeu este milostiv, el iartă pe cei cari se pocăesc.

Dar cerșitorul când auzi vorbele aceste, făcu un semn aspru de nemulțumire, nevoind să audă de una ca asta.

Terry se uită la dânsul cu durere.

— Bine, dacă nu vrei să vină preotul, atunci dă-mi ceva parale să aduc doctorul!

— Parale! strigă bătrânul mânios. Parale! Cum de te ai gândit la asta? De unde să le iau? Eu n'am nici o lescă!

— Nu vorbi așa, răspuse Terry, sânt încredințat că ai strâns parale bunișoare!

— Să nu mai găsească sufletul meu pe cea lume nici o odihnă, dacă am cu ce-mi plăti măcar sicriul!

Terry își făcu cruce, ca și când ar fi cerut iertare dela Dumnezeu pentru o minciună așa de mare, pe urmă zise către nenorocitul bătrân:

— Nu cred să mai ai zile multe, ai ceva de spus?

— Las cu limbă de moarte să fiu îngropat cu căciula mea!

— Așa vom face!

Puțin timp după aceia bătrânul cerșitor muri.

După obiceiul din bătrâni, corpul său a fost spălat, uscat și păzit în timpul nopții. A treia zi s'au adunat oamenii din sat și lau dus la țințerim unde avea să șadă până la judecata din urmă.

Se vorbea tare mult de banii pe care li strânsese și toată lumea credea că el l-a dat lui Terry.

Dar Terry, care auzise cel din urmă cuvânt din gura bătrânului, se gândea că agoniseala sgârceniei deavolului este luată tot de diavol, și își zicea că trebuie să fie ascunsă în vre-o gaură comoara cerșitorului.

Dupăce l-au înmormântat, în noaptea aceia Terry era neliniștit și îngrijat. Nu adormi decât tare târziu și abia închise ochii, că sărl din somn scoțând un strigăt de groază.

— Ce ai dragul mamei? făcu maică sa care se culcă într'o odaie vecină și care băgând de seamă că fecioru-său e neliniștit, nu putu să adoarmă.

— M'am speriat, zise el, că l'am văzut pe bătrânul nostru oaspete; și acum îmi pare că-l am dinaintea mea!

— Maică Domnului, strigă Caterina, Indură te de noi. Poate că nu stă odhniit în mormântul

său, din pricina că n'a volt să primească preot și a mințit pe patul morții. Și cum l-ai văzut?

— Așa cum se purta el în fiecare zi. Dar mi-a părut că îl supăra căciula sa roșie și el se năcăjea s'o tragă mai în jos!

— Vai! Știi bine că înainte de a-l țințel în sicriu, s'au deslegat șireturile dela căciula sa?

— N'am băgat de seamă!

— Ei, iaca asta! Cred că știi și tu poate oă mortul nu poate să se odhnească bine în groapă, dacă îl supără hainele!

Terry gemu din nou.

— Fi cu inimă, zise Caterina, du-te mâne și cu ajutorul unui vecin destupă groapa și vezi ce este. Dacă căciula sau alt ceva nu este bine potrivită, așează-o cum trebuie și bătrânul n'are să te mai supere.

— Facă-se voia Domnului!

Cum se lumină de ziuă, Terry, urmând sfaturile maică-sei, se duse să caute un țăran în vecinătate, deschise groapa și bagă de seamă că este prea strânsă sub bărbile căciula. Deslegându-o, văzu că lucește în ea o bucată de aur. Fără a spune nimic, puse mortul în sicriu și plecă împreună cu tovarășul său.

Cum ajunse acasă povestii mamei lui ceiace aflase.

	<p>FABRICA DE OBLOANE JALUSINE DE ESSLINGEN CONTRA KAZELOR SOLAR SI STORURI</p>	<p>RONA ERNÓ EUDAPEST TELEFON 23-85</p>	<p>IZABELLA UTCZA 47. TELEFON 23-45.</p>	
---	--	--	---	---

Cum trebuie pedepsiți românii trădători.

Tot ungarul se plâng de „teroare“.

La alegerile trecute am văzut cum partea cea mai mare a alegătorilor români și-au înțeles datoria, luptând pentru izbânda națională, dar am văzut în același timp și un număr oarecare mai mic de ticăloși cari și-au tradat neamul și pentru foloase murdare au votat pe străini. Ei au pricinuit în multe locuri căderea steagului național. Blestemul neamului nostru întreg trebuie să i lovească. Trebuie să ne gândim la pedepsirea lor, pentru a i sili la împlinirea datoriei lor naționale. Ținta luptei noastre trebuie să fie ca *nici un român să nu-și mai dea votul pentru străini*. Numai atunci când vom ajunge să trezim pe toți românii și când *nici un vot românesc* nu se va mai da la străini și când toate voturile noastre se vor sorți pentru cauza noastră mare și sfântă, numai atunci vom putea spune că am atins în sfârșit marea dorință a neamului nostru, idealul pentru care au suferit și ne-au murit strămoșii pe cari trebuie să-l vadă măcar copiii noștri cu ochii.

Nici un vot românesc la străini! Aceasta trebuie să ne fie lozincă. Numai ea ne va mântui. Când vedem însă că mulți au călcat această poruncă, ne întrebăm pentru ce noi cel mulți și buni să suferim atâta prigonire pentru ticăloșia câtorva răi, păcătoși și fără credință. Pentru ce o cauză mare și dreaptă să fie veșnic oropsită; pentru ce un neam să sufere veșnică robie, numai pentru că sunt câțiva lăpădași de D-zeu cari vor să se sature în cinci ani odată cu papricaș și să puie o hârtuță-două la chimir, ca să albă cu ce să bea rachiul la jidovul din sat? Pentru ce ei să fie scutiți de datoria lor națională, pe când noi ceștialaltii suferim toate durerile și neajunsurile ei. Și pentru ce ei să albă dreptul ticăloșiei, dreptul de a se sătura, de a se umplea de bani și de a se pupa în bot cu domni, pe când oamenii de omenie și de treabă sufer loviturile jandarmilor și toată urgia administrației?

Astfel și-au zis frații din cercul Orăștiei și au hotărât un boicot contra tuturor trădătorilor.

Nu mai vor să știe de păcătoși și vor să rupă orice legătură cu ei. Au hotărât apoi ca românii să nu mai calce pragul cârciumarilor străini cari trăiesc după noi, dar au votat contra noastră. Nu putem decât să admirăm pe frați din cercul Orăștiei pentru hotărârea lor. Dacă românii ar face pretulindeni așa, sântem siguri că în curând *nu ar mai fi cerc românesc cu deputat străin*. Nimeni nu-l poate opri să facă ceiace au hotărât. Nici o lege nu-i poate sili să vorbească cu trădătorii și nici o lege nu le poate porunci să între în crișmele jidanilor, dușmani neamului nostru.

Și totuși ce vedem? Ungurii și mai a'les jidanii s'au speriat, căci dacă românii vor face ce au hotărât, atunci priul de jidan Farkas e cel din urmă deputat jidano maghiar care s'a ales la Orăștie.

Ce au făcut deci ungarul și sași? Au trimis o deputație în frunte cu prefectul Hollaky la Pesta și s'au plâns ministrului președinte Khuen că, românii fac o „teroare grozavă“. La Bobâlna ei ar fi așezat o strață lângă birtul „ungurului“ (de sigur cu perciuni) ca să oprească pe oricine ar intra în crișmă. În casa dlui Vlad s'ar fi ținând „zilnic“ adunări „aștătoare“. În Simeria jandarmii ar fi „prinși“ pe preot adunând iscălituri pentru un apel, după care românii să păgubească pe ceice au votat contra dlui Vlad. În multe comune sămănăturile trădătorilor ar fi fost tăiate înainte de a se coace. În Băcăinți s'ar fi dat foc la casele lor. Ministrul ar fi făgăduit să ia măsuri.

Ce măsuri? De sigur românii se vor feri să treacă marginile legii și cele mai multe din plângerile ungarilor sânt minciuni.

Dar nu putem să nu ne indignăm văzând că tot ei se plâng de teroare, ei cari au făcut cele mai mari mișelii la alegeri. Au împușcat pe români, ca pe niște câni și nimeni nu ia tras la răspundere. Au dus pe mulți alegători, cu baioneta să voteze cu ei, pe alții i-au bătut crunt, i-au schingiuit, au făcut cele mai mari înșelăciuni la votare, ca la Vnț și Ighiu, au făcut într'un cuvânt tot ce le-a stat în putință ca să ne tero-

rizeze și acuma după ce au și izbutit să ne fure drepturile, iată-i tot ei de cătră pădure, plângându-se de teroare. E mișelia hoțului care strigă și el „prindeți!“ ca să nu-l prindă lumea pe el!

Nădăjduim însă că românii nu se vor înfrica de mișelia aceasta, ci vor duce neclintii hotărârea lor până în capăt!

Administrația noastră.

Între reformele anunțate de guvern în mesajul de tron, este vorba și de reforma administrației, — fără să se precizeze însă, întinderea și cuprinsul reformelor plănuite.

Alegerile cari s'au sffrșit acum de curînd, ni-au dat din nou o dovadă orbitoare, cât de necesară e o schimbare a sistemului de guvernare administrativ, o înnoire și cernere a corpului administrativ, care în vremile din urmă a ajuns în mâinile stăpânitorilor o armă de corupție și teroare fără pereche. Administrația noastră a îndeplinit poruncile primite „de sus“ — oricât de volnice ar fi fost — cu cea mai mare grabă, pe alocuri mai săvârșind și din îndemn propriu fărădelegi strigătoare la cer.

Guvernele cari se perindează știu aceste lucruri și toți miniștrii sânt convinși de ușu înța cu care acești slujbași pot fi siliți să săvârșească lucruri potrivnice cu legile țării, — dar nu fac nimic pentru îmbunătățirea acestor lucruri, pentru că guvernele ungare de *astfel* de slujbași au nevoie.

Iată spre pildă ce se afirmă despre actualul pretore Dr. Stojákovic Géza, din cercul Bozovicu. În foaia ungurească „Lugosi Ellenö“ din Lugoj se publică (în nrul 24) un articol în care se spune că acest pretore și a vândut și sufletul dracului în speranța că Burdia îl va face proto-pretore și siluește poporul, încercând să-l câștige de partea lui Burdia.

„Nu se înspăimântează nici de falsificării de documente publice, — se zice mai departe în acest articol — numai ca cu pedepse de transgresiuni să păgubească pe acei cari au de gând a-l pedepsi. Înșirând mai departe despre edarea unor ordinațiuni volnice cu ocazia vorbirii de program a dlui Vlad zice, că în toată Ungaria ast-

— Nu este nici o îndolală că pe lângă bucata de aur pe care ai văzut o trebuie să mai fie și altele. Pentru asta bătrânul sgârcit a spus să-l îngropăm cu căciula. Acolo își strângea comoara. La noapte, am să mă duc să caut comoara!

— Vai, maică, îi zise Caterina mișcată, dar nu îți e frică?

— Frică, de ce? Când pot avea bani ca să am multă prețuire în lume? Și cu gândurile aceștea de ferice, se duse să muniască vesel la câmp. Seara se pregătește să-și îndeplinească gândul, în timp ce mă sa aici îi arăta primejdia care îl pândeste, aici se roagă că să poată izbui.

La miezul nopții își la tărâncopul și pleacă spre țânțirim.

Luna îi plină. Stă ca o roșă luminoasă pe bolta fără nori a cerului în mijlocul miilor de stele. Terry se uită bine într-o parte și alta pentru a se încredința că este singur și nu l vede nimeni. E o liniște adâncă pe câmpie. În sat totul doarme.

Ei se îndreaptă către mormântul închis noaptea trecută; îl deschise ia căciula mortului, pe urmă cu tărâncopul astupă groapa și se întoarce acasă. Parcă îi era teamă pe când făcea fapta asta și avea mustirare de cuget, dar greutatea căciulei îi dădea o nădejde care îl bucura.

În curând ajunse lângă maică-sa, care se ruga în genunchi cătră Dumnezeu și toți sfinții, să i stea în ajutor.

Sosește. Scoate din buzunar tichia grea pe care bătrânul sgârcit voia s'o păstreze și în mormânt.

Ce veste de necrezut! Ce avere! Buna Caterina a rămas ca de piatră și Terry își făcea fel de fel de soco'eli frumoase; trăgea nădejde că de acum va putea lua pe Lucia cea frumoasă, fata unui gospodar bogat din apropiere, după care bălatul suspina de multă vreme, dar fusese înlăturat din cauza sărăciei sale. Cu gândurile aceștea de ferice el se culcă. Dar abia așipi că se deșteptă tremurând și deșteptă și pe mă-sa cu un strigăt de groază.

— Ce este? zise ea.

— Cerșitorul, răspuse Terry. Am visat că l vedeam la lumina limpede a lunii pe malul apei, ridicând cu amândouă mâinile o stâncă. Mă apropiat de dânsul și-l întrebai ce caută. Atunci aruncă asupra mea o privire sălbatică și răspunde „Îmi caut căciula!“.

— Ah! zise Caterina, bine a zis cine a zis, că după o bucurie vine adesea și alta. Du-te, când s'o face ziuă, să scormonești stâncă pe care o ridică bătrânul. Negreșit că vei găsi ceva acolo.

— Se prea poate! zise tânărul.

Când se luminează, Terry se duse pe malul râului Furth și căutând în nisip supt stâncă unde i se arătase bătrânul cerșitor, găsi o pungă plină cu bani de aramă și de argint.

— Ai, zise dânsul vesel, iacă încă o bună a-vuție. Ce zi frumoasă era când a intrat cerșitorul în casa noastră!

— Nu era o zi frumoasă când l am primit, murmură Caterina la spatele său, căci se luase după fiu-său. Era o noapte rece și bătea o furtună aspră!

— Ziua sau noaptea, nu mi pasă! Iată-ne bogați, dar așa de bogați că n'avem de ce să ne mai uităm cu jind la boerii noștri!

După ce se întoarseră acasă, mama și fiul se puseră să numere comoara și toată ziua o trecură făcând tot felul de socoteli și griji cum să întrebuițeze banii.

Dar noaptea Terry, se sculă din nou înspăimântat.

— Cerșitorul, strigă dânsul, cerșitorul! îi plim de mânie; lovește în pa'doseala casel cu piciorul său de lemn.

— Poate că mai are undeva îngropați bani și nu poate dormi! zise bătrâna.

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi

fel de prostii nici un protopretore nu a putut să dea.

Spune mai departe că la banchetul dat în onoarea Drului Vlad, acest Stojakovics s'a înfățișat acolo beat, clătîindu se printre rînduri, sberînd cătră vorbitori și vociferînd că el nu e beat.

În fine, că astfel de oficanți ca protopretorele Stojakovics, cari din puterea oficioasă își aleg numai forța pentru călcarea în picioare a drepturilor și le folosesc pentru conturbarea liniștii cetățenilor — sînt cei mai periculoși inimici ai iubitei noastre patrii Ungaria.

Acești oameni de nimica, cu dispreț trebuie timbrați și puși la pociumbul de rușine, căci oănă nu pierd această sectă din viața publică, fiecare om cu gust bun, cu scîrbă cugetă asupra cauzelor comune...

Dar ca aceste abuzuri desvâlțate de ziarul unguresc să nu rămîna necunoscute autorităților superioare, »mai mulți Bozoviceni« publică în »Drapelul« din Lugoj o scrisoare deschisă adresată vicecomitelui comitatului Caraș-Severin, Issekutz Aurel, — comunicîndu-i cuprinsul articolului din »Lugosi Ellenör« și mai adăugînd următoarele rînduri pline de amărăciune:

»Acest ofician acum, după alegerile dietale și după catastrofa prin inundație din valea Almajului, nu e destul că oamenii au rămas cu pumnii la inimă, în loc de ajutor li citează cu droaia câte 40-50 pe zi și li pedepsește cu sutele de coroane, se înțelege numai pe aceia cari au votat cu D-rul Vlad și cari nu au voit a merge la alegere. Dorim să știm pe câți burdiști a pedepsit voinicosul protopretore? Despre celelalte volnicii deocamdată tăcem, căci acelea numai pe cale judiciară se pot lămuri și unde sperăm, că vom căști ga drepturile noastre.

Acest șchiat mai are nerușinarea a trimbița prin cățălandrii săi prin foile patriotice că preoții din Bozovici agită poporul predicîndu-le să nu facă robotă etc. — Noi Bozovicenii constatăm, că e un mare neadevăr, declarînd și timbrînd pe acel jidănaș scriitor de un mincinos — murdar până atunci până nu dovedește cele scrise.

Din contră, preoții din Bozovici ne-au sfătuit să mergem să dăm ajutor nefericiților. — Aceste minciuni eșite dintr'un piept răgușit, sînt puse la cale numai spre ușurarea volnicilor și păcatelor nerușinatului protopretore.

Am observat și din partea Magnificenței Tale o nepăsare față de poporul necăjit și maltratat chiar în ziua aceea cînd ai fost aici.

Pe același zi la 7 ore dimineața erau citați peste 50 de oameni înaintea protopretorelui, între cari

preoți și inteligența română, pentru că nu ar fi mers să facă robotă. Stojakovics după ce a pedepsit vre-o 2 înși cu câte 200 cor, pe lângă că au fost păgubiți și ei prin potop, pe ceilalți li trimite acasă publicîndu-le că vor primi altă citațiune. Oamenii după aceea au venit la Magnificența Ta să se jălbule prin economul Nicolae Ciosa Ogași peste Stojakovics. Magnificența Ta ai întrebat, că ce fac atîta oameni aici și nu merg la lucru. Stojakovics îți răspunde: Vezi d-le vicecomite, așa șed toată ziua și nu lucră nimica, nici robotă nu voesc să facă, ba chiar preoții agită și li abat de a face robotă — și nu ai îngăduit să vorbească nici unul cu Magnificența Ta, ci ai poruncit lui Stojakovics, să pedepsească pe sărmanii și necăjiți de oameni, dacă nu vreau să facă robotă. Te întrebăm cum să fi mers la robotă dacă sînt citați la pretură?

Pe preoți nici nu ai voit să-i vezi, ca nu cumva să te informeze despre iubitul Stojakovics Géza, care în aceea zi a strigat publice cu vocea răgușită în hotelul »Almajana« că el e Dumnezeul Almajului...

Oare vicecomitele comitatului va lua act de cuprinsul acestei scrisori și va face pașii necesari, ca să redea cetățenilor credința în dreapta care ar trebui să vegheze de asupra tuturor deopotrivă?

Sau va tăcea și la aceste glasuri de durere, lăsînd ca sentimentele de revoltă îndreptățită să și găslască potolirea pe altă cale?

Situația politică.

Programul de muncă al Camerei.

În ședința de azi a Camerei, ministrul-președinte a propus, iar majoritatea a primit, să se la în discuție 1) adresa cătră Maj. Sa, 2. indemnitatea și 3. proiectul de lege despre contingentul recruților.

Guvernul e hotărît să mențină această ordine a discuției timp de o săptămână. Dacă în acest restimp camera n'ar termina discuția asupra adresei, — va propune să se schimbe ordinea discuției și să se suspende discuția adresei, punîndu se în locul ei proiectul de lege despre indemnitate.

De altă parte se afirmă că Ind. în ședințele prime, guvernul va propune lungirea timpului de ședințe.

— Auzi zgomotul pe care îl face? Vrea să strice totul prin casă. Blestemat să fie ceasul în care am fost să lau banii pe care ia adunat dînsul. Dar nu vreau să-i mai în la mine, un ceas. Indată ce se face ziua mă duc să-i pun de unde i-am luat!

— Nu cred că este bine să lași îngropată atîta avuție cu care s'ar putea face un lucru așa de bun!

— E adevărat, răspuse Terry. Dar nici pentru arginții aceștia nu vreau să fiu turburat în casa mea liniștită, în fiecare noapte de bătrînul sgîrcit.

— Ei bine, zise mama, atunci du-te la preot și dă-i tot ce-ai găsit în întirim și sub stîncă; el va ști cum să întrebuințeze banii pentru odihna sufletului chinuit.

— Ai dreptate. Asta am s'o fac numaidecît! Și Terry, hotărîndu se să facă fapta asta bună, încercă să adoarmă. Dar nelăblînzînd strigol făcea o gălăgie drăcească răsturnînd totul prin casă, bătînd cănele și pisca. Ai fi spus că dracul în ființă a intrat în casă.

În sfîrșit se luminează de ziua. Terry se sculă grăbit, puse în șorțul maică sel banii și plecă la preot.

— Știi că te-ai sculat de dimineața fiule! Îi zise preotul. Ce te aduce la mine cu noaptea în cap?

Terry îi povesti întâmplările nopții și hotărîrea pe care a luat-o.

— Nu pot să primesc acești bani. Nu sînt ai mei! răspuse preotul.

— Și eu, zise Terry, nu mai vreau să-i păstrez. Nu vreau să fie deșteptat în fiecare noapte de strigolul mînios!

— Ei bine, du banii la Curte. Bunul nostru boier are să știe ce să facă cu dînșii!

— Nici la Curte și nici în altă parte! strigă Terry aruncînd banii la picioarele preotului și repede deschise ușa și Radu l'a chemat.

»Slavă Domnului! zise el mergînd la goană spre casă, bine că m'am scăpat de banii aceștia blestemați. Sînt fără de noroc, cu munca mea cinstită nu pot căștiga atîta bani ca să fac un traiu plăcut dragel mele, să o pot lua!»

Un ceas după aceea, sluga preotului se ducea în oraș la prefectul ținutului ducînd comoara părăsită de Terry, cu o scrisoare care povestea istoria cerșitorului și ruga pe cinstitul dregător să facă vre un lucru de trebuință obștească, cu banii strînși într'un chip atît de tainic, în cursul atîtor ani

Astfel s'a și făcut. Cu banii de aur și de argint s'a zidit pe râul Furth un pod pe care îl botezară: »Podul cerșitorului!«

Sărmanul om nu mai veni să turbure somnul lui Terry, dar se spune că uneori la miezul nopții, se ivește pe țărîmul râului cu căciula sa roșie, lângă stîncă unde a stat atîta vreme: privește podul zidit peste vadul primejdios, zămbește, pe urmă se depărtează.

Virgil Caraiivan.

Un bun gasetar român.

Bun gazetar trebuie să fie acel domn de a un ziar de frunte din România care scrie următoarele după »P. L.« despre d. Berzeviczy, noul președinte al camerei ungurești:

Președintele Camerei ungurești Albert Berzeviczy este ungur patriot, dar europenizat și lipsit de șovinismul jignitor al lui Apponyi de pildă. A lucrat mereu în presă, pînă deunăzi în »Pester Lloyd« care-i face acest portret, scriînd mai ales despre artă și literatură. Lucrările sale privitoare la veacul al XV-lea artistic, il cinque cento sînt vestite.

E liberal din școala lui Deak. E tovarăși de idei și de luptă al contelui Albin Csaky, numit președinte al Camerei magnaților zilele acestea.

Așteaptă mult de la el pentru reforma electorală democratică.

Va desființa măsura lui Apponyi care a făcut atîta sînge rău naționalităților.

Nici d. Berzeviczy nu putea dori o caracterizare mai favorabilă și mai — neexactă. Mai mult d. Berzeviczy nu a prea »lucrat în presă«, ci a ținut și ține din vreme în vreme, în răstimpuri mari, la Academia ungurească câte un sec discurs, lipsit de personalitatea pe care-l publică în »Aneco« și în »P. L.« dar și în gazetele ungurești. E un tip de savant searbăd, cu multă erudiție de citați latinești, dar »vestit« nu a ajuns decît printre unguri și numai prin lucrări de complicație. Culmea neexactităților însă e că d. Berzeviczy e atît de »europenizat« încît e lipsit de șovinismul jignitor al lui Apponyi de pildă.

Nu i vorba »pildă« e bine aleasă, nici noi nu o putem dori mai bine, căci între amîndoi există un termen de comparație în punctul șovinismului. D. Berzeviczy a întocmit un proiect de lege școlară asemănător legii lui Apponyi. Acum șeasă ani s'a vorbit la noi zilnic, timp de o jumătate de an cel puțin. Orice român cititor de gazete a știut de lupta asta și nu va uita sentimentele și amintirile ce ni-se leagă de numele lui Berzeviczy.

Specialiștii spun că proiectul lui a fost și mai grav decît legea de azi a lui Apponyi care ne închide școlile și sugrumă învățămîntul în școlile ce ne-au rămas. Dar pentru bunul nostru gazetar din București, Berzeviczy e »lipsit de șovinismul jignitor al lui Apponyi«.

Pe de asupra ziaristul nostru mai adăugă că »Berzeviczy va desființa măsura lui Apponyi care a făcut atîta sînge rău naționalităților«.

Nu am știut că președintele camerei la noi are atribuții atît de strașnic. Dacă însă le are, de sigur va avea și dreptul de a înlătura din redacții pe gazetarii români cari îl calomniază astfel în fața ungarilor.

D-nii Aehrenthal și Kossuth la băi.

Contele Aehrenthal, ministrul de externe a plecat la Dabrau în Moravia iar de aici va pleca în 21 Iulie la Wiesbaden u de va petrece timp de 4 săptămîni.

D. Franz Kossuth va merge de asemenea la Wiesbaden. A făcut și anul trecut acolo o cură și a fost mulțumit. Durerile sale reumatice au trecut, i să fără a-l părăsi cu totul. Ele nu se mai ivesc decît atunci, cînd se prezintă nevoia de a ascunde neputința politică a dlui Kossuth. Iată pentru ce el va merge iarăși la Wiesbaden.

Delegațiunile.

Dupăcum ni-se anunță din Izvor vienez bine informat, delegațiunile se vor întruni în restimpul sesiunii de toamnă a celor două camere. Termenul nu s'a fixat încă și nu se poate prevedea de pe acuma o conjunctură politică favorabilă delegațiilor. Delegațiile vor desbata de astădată două bugete, bugetele anilor 1910 și 1911. Se vor ocupa pentru intîia oară cu cheltuielile anexiunii, cu urmările ei, precum și cu sumele cheltuite, fără aprobarea parlamentelor, în scopuri militare. Se prevede apoi o vie discuție pe tema relațiilor încordate dintre Austria și Ungaria. Cele mai mari și mai interesante evenimente politice vor urma fără îndoială cu prilejul sesiunii delegațiilor.

Convențiile comerciale cu statele din Balcani.

D. Weisskirchner, ministrul de comerț al Austriei, a sosit azi la Budapesta, însoțit de dd.

Dr. Brantes, consilier ministerial, Riedl, șef de secție în minister și Glück consilier de secție, ca să participe la tratativele comerciale cu statele din Balcani. La tratativele acestea, afară de cei doi miniștri de comerț, vor mai lua parte și ministrul de externe, contele Aehrenthal și șeful de secție la externe, Rösser.

Ministrul Weisskirchner a vizitat azi după amiază pe ministrul ungar de comerț Hieronymi. Contele Forgách, ministrul austro-ungar la Belgrad, a sosit și el la Budapesta, unde va aștepta rezultatul tratativelor, pentru a se întoarce apoi cu el la Belgrad. Tratativele diplomatice cu Serbia vor începe curând.

Răspunsul la mesaj.

— Ședința de Mercuri a Camerii. —

Guvernul a prezentat azi prin majoritate proiectul său de răspuns la mesajul împărațesc. Răspunsul în general nu e decât o profanare a mesajului.

Cu toate acestea majoritatea a subliniat și mai mult decât mesajul, tendința șovinistă pe care vrea să o puie în reforma electorală. Se vorbește de »votul universal« dar numai »întrucât se vor crea garanții potrivite pentru păstrarea influenței legitime a elementelor mai inteligente și păstrarea caracterului național unitar al statului ungar«.

Este prin urmare sigur că acest »vot universal« nu va avea decât numele acelei reforme democratice, fără nici una din cerințele ei. Majoritatea cea nouă, aleasă cu lozinca votului universal, se adună și cea dintâi a ei proclamație este îndreptată — împotriva votului universal. E vechea perfidie a oligarhiei ungurești care a știut totdeauna să înșele poporul zădărniciind voiața împărațescă.

Iată mersul ședinții:

Prezidează vicepreședintele Kabos Ferencz care azi prezidează pentru întâia oară. Se fac formalitățile.

Președintele anunță că la Curtea de Casație a mai intrat un număr însemnat de contestații de alegeri.

Rónay Jenő face unele declarații în afacerea sa de incompatibilitate.

Láng Lajos, raportorul comisiei pentru răspunsul la mesaj prezintă proiectul de răspuns.

Secretarul Nyegre László citește proiectul de răspuns care are cam următorul cuprins:

În proiectul de adresă înainte de toate se dă expresie mulțumirii generale că guvernul se străduiește a restabili armonia dintre Coroană și națiune.

»In chestia băncii — se zice apoi — nu voim să ne validăm drepturile.«

»In ce privește chestiunea reformei electorale, sântem hotărâți să o resolvim în spirit liberal democratic, pe baza votului electoral universal, întrucât se vor crea garanții potrivite pentru păstrarea influenței legitime a elementelor mai inteligente ale societății și pentru păstrarea caracterului național, unitar al statului ungar. Națiunea maghiară a stat întotdeauna cu abnegație în serviciul propășirii liberale, dar întotdeauna a știut să găsiască hotarul determinat în

mod imperativ de interesele mari și nestrămutate ale statului ungar.

Adresa face apoi amintire de reformele administrative și trece la chestiunea *autonomiei catolice*, la chestiunile militare și la toate celelalte chestiuni atinse în mesajul de tron.

Adresa se termină cu urări călduroase exprimate Maj. Sale cu prilejul împlinirii vârstei de 80 de ani. (Aplauze la guvernamentali).

Hegedüs L. prezintă raportul comisiei bugetare despre indemnitate.

Baronul Solymossy prezintă raportul comisiei apărării țării despre contingentul recruților.

Preș.: Propune ca ședința următoare să se țină Vineri, când se va începe discuția asupra adresei (se primește).

Szabó István interpelează pe ministrul de agricultură în chestia unor ridicări de diguri în ținutul Dunării (Csallóköz).

Ședința se ridică la orele 12 fără un sfert.

„Inspectori școlari confesionali“.

Venerabilele sinoade eparhiale din Arad și Sibiu, în ședințele ținute anul acesta, între altele au hotărât și înființarea a câte unui post de inspector școlar, în scopul de a supraveghea și controla mersul școalelor și e învățământului din dieceze.

Cumcă inspecțiunea este de o necesitate cardinală, apare din faptul că la toate oficiile; corporațiunile și societățile este adoptată și recunoscută de toată omenimea. Dar trebuie aleasă și căutată forma care ar fi mai acomodată și mai potrivită pentru ajungerea scopului și folosul cel așteptat de la o astfel de inspecțiune și în treprindere, — căci dacă e vorba ca cu ajutorul inspectorilor generali școlari să putem ameliora progresul în școala populară, atunci s'ar cere ca în fiecare tract protopresbiterial să se instituie câte un astfel de inspector, căci unul singur, pe lângă tot zelul și diligența sa, nici pe departe n'ar fi în stare nici chiar în decursul unui an școlastic, de-a inspecționa și vizita după trebuință toate școalele din dieceză.

Inspectori regești, cari cu toate că mai au și ajutoare (subinspectorii), totuși de abea au timp de a putea inspecționa odată la an școalele dintr-un singur comitat, — și oare cum va putea inspecționa un inspector, singur, toate școalele din întreaga dieceză, care după cum se știe se estinde pe mai multe comitate.

Punem cazul că inspectorul din chestiune ar avea sediul în Arad, școalele din tractul Aradului fiind aproape de locuința sa, le-ar putea inspecționa mai cu înlesnire, dar ce va face când va trebui să se estindă cu inspecționarea în celelalte protopopiate și respective dela o margine la alta a diecezelor, făcând călătorii lungi cu trenul și la cele mai multe sate cu trăsura. Oare cine va suporta cheltuielile de drum, întreținere și locuință mai obvenind și restimpuri de creațiune și sărbători? Inspectorul, ca să nu-și petreacă timpul pe drumuri va fi nevoit a primi ospitalitatea învățătorilor pe cari va trebui să-i controleze și oare cum își va putea spune verdictul nejenat asupra lipselor și recăderilor ce va fi constatat în învățământ, când el a fost nevoit a se adăposti în casa învățătorului? Dacă va merge la preot, — care cam de regulă nu e omul învățătorului — în schimb pentru buna primire va face pe placul preotului, dejosind mai mult pe învățător decât merită, învățătorul se va distinge în acest caz dela împlinirea datorințelor sale, văzându-se disprețuit și dojenit pe nedrept.

Deci dintre multele obstacole ce ar subversa din o astfel de inspecțiune, făcută într'un mod

atât de defectuos și superficial, mai consult și folositor ar fi dacă suma aceia de bani ce s'ar da drept leață unui singur inspector, se va împărți domnilor protopopi cu condițiunea și îndatorirea ca dânsii afară de ținerea examenilor finale, în fiecare an școlastic cel puțin de patru ori, și anume tot la două luni, să fie deobligați fără de alte taxe și diurne, a cerceta toate școalele din tractele lor, iar despre fiecare caz de controlă să facă raport referentului senatului școlar, care totodată se poate considera și inspector școlar general, iar dânsul să înainteze la conzistor.

Dacă protopopii ar lua și primi un atare angajament, nu numai asupra școalei și învățătorilor, ci totodată și asupra preoților, vor putea exercita o controlă cât mai folositoare atât pe teren moral bisericesc cât și școlar cultural, căci un protopop care deja este recunoscut și de alte autorități șef al tractului, aflând și constatând neajunsurile și scăderile în școală și în instrucțiune, va impune mai mult chiar și antisfincii or comunale, unde se va vedea lipsa ca din neumblarea copiilor la școală stagnează școala și învățământul. Toți protopopii împreună desigur vor fi capabili de a face mai mult folos școalei, decât un singur inspector în întreaga dieceză.

Un adevărat amic al școalei.

Biserica română în Turcia.

Comunitățile aromâne din Turcia au început să se miște vrând să pună capăt actualei stări nesuferite a chestiunii bisericești naționale. Astăzi se mai consideră că șeful lor religios este cel tradițional, Patriarhul din Fanar; dar acesta nu le recunoaște ființa legală. Ori ele au ființa legală în Stat pe baza iradelei din 1905.

Privilegiile acordate și Aromânilor, ca și tuturor celorlalte comunități nemulsumane, nu au putut fi exercitate pe deplin, de oarece de fapt comunitățile aromâne nu au un șef religios, care să le reprezinte pe lângă Guvernul Otoman, după cum au toate celelalte. Neajunsul cel mai mare este că azi Bisericele aromâne nu sânt decât paraclisuri, de oarece Aromânii nu au ierarhia lor bisericească, care să le sfințească bisericile, să sacreze preoți și să păstorească eparhiile.

Sfârșirile »titanice« ale lui Mărgărit pentru obținerea unui Episcopat Aromân n'au izbutit, după cum se știe. De atunci însă au intervenit în Peninsula mari restunări sociale, dintre cari cele mai importante (și mai propice deslegării chestiei, ce ne preocupă) sânt două: întronarea regimului constituțional în Turcia și ridicarea Bulgariei la rangul de Regat independent.

De curând avem de înregistrat o serie de evenimente cu rost însemnat, cari ajută a ne orienta în decursul preschimbărilor de raporturi dintre biserica din Fanar și celelalte biserici ortodoxe autocefale.

Nimeni nu va tăgădui că o preschimbare în curs, are loc. Biserica bulgară e declarată schizmatică numai de Patriarhia din Fanar, pe când celelalte biserici surori nu s'au pronunțat definitiv. E o stare transitorie, nedeterminată. Biserica rusească la inaugurarea bisericii din Șipca prin slujirea laolaltă a preoților ruși și bulgari a arătat mai de grabă că nu o consideră schizmatică. Ori Rusia e azi puterea protectoare a întregel ortodoxii.

Actualmente e vorba să se inaugureze cât de curând biserica româno-rusă din Sofia; Patriarhul din Fanar a și protestat contra dispoziției de a sluji și preoți bulgari alături de cei ruși și români la acea târnoste.

Tărăgânirea întru sfințirea bisericii române din Sofia se datorește numai aceleași stări haotice de lucruri. Din toate aceste pare a reeși, că se țin-tește a se lămurii și fixa cât mai curând situația bisericii bulgare în biserica răsăritului.

Ori chestia bisericii bulgare interesează pe aro-mânii în cel mai înalt grad.

Se știe că exarhul bulgar cu reședința la Constantinopol este șeful religios al tuturor bulgari-

RETAY és BENEDEK

— stabiliment de articole bisericești —

BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Se expedează pentru prețuri solide aranjamente complete pentru biserici, odăjdii, prapori, stihare, potire, policandre și candelabre, cădelnițe, iconostase și icoane sfinte etc.

Lucrează iconostase, altare, jertovnice, amvoane, icoane portative etc

Preț-curent, preliminar, sau desemnuri se trimit la dorință.

lor, atât din Bulgaria liberă cât și din Turcia; a fost sub absolutism și continuă a fi tot așa și sub noul regim în Turcia. În această ordine de idei amintim că sultanul din Constantinopol este Califul tuturor mahomedanilor atât din Turcia cât și din toate celelalte țări. Exarhatul bulgar constituit și pentru neamul românesc un precedent de o însemnată, ce nu scapă nimănui.

Pe de altă parte chestia bisericii naționale a arabilor din Ierusalim e departe de a fi regulată. Toate aceste crize în sânul bisericii mame au fost provocate cu necesitate de Patriarhul din Fanar, care în toate ocaziunile a accentuat că este șeful religios și șeful național (elnah) al grecilor. Făcând filelizm grecesc, fatal au început din toate părțile revendicările naționaliste ale tuturor popoarelor eterogene aflate ab antiquo sub jurisdicțiunea religioasă a Fanarului; acele popoare și-au păstrat până azi individualitatea lor etnică. La toate legitimele cereri ale naționalităților de a fi egal îndreptățite ca și grecii în biserică, Fanarul a opus un sectarism strâmt, un șovinism pabelenist irreductibil, un absolut non possumus. Deși dela un timp încoace din considerente de oportunism politic a acordat oarecare satisfacție poporului sârb, Patriarhul din Fanar pentru aromâni și albanezi s'a arătat cu desăvârșire intransigent. În principiu însă, creind precedentul bisericii sârbilor și comunității grecești din Usküb intransigența aceasta constituie un arbitrar odios.

În fața acestei stări de lucruri vădit nedrepte aromânii au hotărât în timpul din urmă să convoace un congres al tuturor comunităților lor pentru a hotărî cele de cuviință pentru deslegarea chestiei Bisericii Române din Turcia. E vădit ca lumina zilei că dreptatea este de partea Aromânilor.

În adastarea desfășurării evenimentelor, aveam două indicațiuni care servă de puncte de drept spre a ne orienta cam în ce direcție neamul românesc caută să așeze cel mai de căpetenie punct de rezim pentru dezvoltarea lui normală în Balcani.

Prima indicație este știrea că românii din ținutul Megleioiei au declarat, că numai recunoșc autoritatea bisericească a Patriarhului din Fanar. Se știe că în Meglenia naționaliștii sânt în zdrobitoare majoritate față de grecomanii.

A doua este știrea publicată în ziarul »Universul« din 23 Mai a. c., cu următorul cuprins: »Cu prilejul hramului sf. Mitropolii a luat parte la serviciul divin și un preot din Macedonia.

I. P. S. S. Mitropolitul Primat prezintăndu-l M. S. Regelui, Suveranul s'a interesat de activitatea bisericească a preoților din Macedonia. M. Sa a promis că va stărua ca biserica noastră să fie recunoscută de guvernul turcesc ca și bisericile bulgare, sârbe și grecești.

Acum în urmă parlamentul Otoman a făcut un act de dreptate, stabilind prin legea votată că dreptul de proprietate al bisericilor nu mai e ca până aci al șefului religios, ci revine locuitorilor cari le-au clădit. Cu chipul acesta aromânii vor putea fi stăpâni pe bisericile comunale în cari ca naționaliști vor avea majoritatea. Acelaș drept îl vor avea și creștinii albanezi. După dreptul de proprietate urmează și dreptul de administrare, chestia stabilirii unei ierarhii bisericești naționale speciale.

Se pare că din ce în ce rolul patriarhului din Fanar în sânul bisericii răsăritului are a fi redus și de drept la adevărata lui însemnată, aceea de șef religios al comunităților pur grecești, cum este de fapt deja de mult.

Se știe că pe baza sf. Scripturi, canoanele, această constituție eminentă liberală a bisericii Răsăritului, autoriză cea mai deplină satisfacție revendicărilor pe baza principiului naționalist.

(»Viața Albano-română«).

Pentru victimele catastrofei din Bănat.

Creșterea orfanilor.

Din Arpatac (com. Treilscaune) ni-se scrie: Adânc mișcat de inima bună a țăranilor noștri, cari mai ales la întâmplări mari se desvăluie în întregime, mă grăbesc a vă ruga să publicați în prețuita »Tribuna« că din comuna Arpatac se angajează un harnic măiestru-zidar Gheorghe Ștefan să adopteze o copilă orfană de 2—3 ani din vre o comună bântuită de potop din Bănat! Ba ce e mai emoționat: un alt vrednic bărbat din comună, Gheorghe Rafiroiu, care cu toate, că are 7 copii în viață toți — și mai poate avea, fiind abia de 35 de ani — asemenea dorește a a crește un băiat de 7—8 ani orfan pe care vrea să-l învâta de măcelar, și a face om din el.

Vă rog deci a publica ca preoții din comunele bântuite de năprasnica lovitură să anunța sau în prețuita »Tribuna«, sau să-mi scrie mie, ca să facem pașii necesari să aducem copil în comună.

Vestea marel nenorociri a mișcat nespus inima fiecărui sătean și nu a rămas un singur sătean care să nu fie contribuit cu obolul sau la colecta ce s'a făcut ieri în comună. Cu toate că e o comună mică Arpatac, totuși cu toată sărăcia oamenilor, am putut aduna ieri suma de cor. 71.62, care o țam și transpus oficiului de casă arhidiecezan, conform invitațiunilor cuprinse în pastoraia Ex. Sale a mitropolitului nostru.

Cu deosebită stimă:

Aurel Nistor,
paroh or.

D. Ioan Morariu, preot în Micălacă se obligă de-asemenea să crească o copilă orfană trecută de 12 ani.

Colecta inst. de credit »Șercăiana«, Șercăia.

»Șercăiana«, institut de credit, 100 cor. Dr. Pompei German, medic, 20 c., Dr. Hariton Pralea, avocat, 10 c., Valeriu Ghircoiaș, contabil, 5 c., Victor Vlad, casier 1 cor. C. 136.—

Apelul partidului național-român.

Contribuiri pentru inundații din Caraș Severin în zilele d-lui Dr. Ștefan C. Pop, delegatul clubului parlamentar.

»Gazeta Transilvaniei«, prin d. Dr. Teodor Mihali C. 185.—
Dr. Alexandru Valde, deputat » 100.—
Vasile Damian, deputat » 100.—
Dr. Ștefan C. Pop, deputat » 100.—
Dr. Ioan Suciu, avocat, Arad » 20.—
Dr. Teodor Mihali, deputat » 200.—
»Someșana«, inst. de credit » 200.—
Suma totală C. 905.—

Zlarel românești sânt rugate a reproduce socotelele date de comitet și publicate în coloanele »Tribunei«.

Apelul »Tribunei«.

Colecta d-lui Șerban Șerban învățător gr.-cat. Șerel.

Vasile Jula, comerciant, Petrosz 5—
Nicolae Miklensin, crășmar, Petrosz 2—
Vasile Rodean, comerciant, Petrosz 1—
Șerban Șerban, învățător, Șerel 2—
Szánsánd, magánhiv. Nagybaár 1—

Ioan Fantână, negustor, Nagybaár 2—
Iuonuf Lucacu, morar, Nagybaár 1—
Ilie Mănițiu, negustor, Nagybaár 1—
Nagy Izákörstő, örpornok, Nagybaár 2—
Luigi Olivetz, supraveghetor, Nagybaár 1—
Fusz Márton, pantofar, Nagybaár 1—
Ioan Manițiu, pantofar, Nagybaár 1—
Petru Ștefănescu, întreprinzător, Petrosz 5—
Ioan Opris și fam. învățător, Nagybaár 5—
Magyar Iános, învățător, Nagybaár 1—
Mackin Iozsef, învățător, Nagybaár 1—
Dr. Tonu Ianciu, avocat, Puj 4—
Gina inst. de cred. și ec. Puj 10—
Dimitrie Sgăvârdea, contabil Puj 4—
Cornelia Daju, preoteasă, Fizești (Puj) 1—
Petru Clecan, comerciant Puj 10—
Dr. M. Tirea, cand. adv. Puj 2—
Ion Boerlu, stud. în drept Puj 1—
Ioan Fantână, ospătar, Kisbár 1—
Ropor Iozsef, kereskedő, Nagybaár 1—
Ioan Deac, jude com Nagybaár 1—
Haitău Ion, econom, V. Lupului —.40 dl Constantin Bailă, Szt. Péter 10—
dl Vasile Valanțiu, Timișoara 3—
dl Danil Bucur, proprietar Lamcrâm 6—
dl Alexandru Pecican, Arad 20—

Total: Cor. 24280

Suma cvitată în Nr. de ieri: » 425150

De tot: C. 449430

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 6 Iulie n. 1910.

— Din cauza sfintei sărbători de mâne, numărul următor al ziarului nostru va apărea numai Vineri, la orele obișnuite.

— România pentru inundații din Bănat. Acțiunea pornită de ziarele din Țară pentru a veni într'ajutorul inundațiilor din Bănat a găsit răsunset în toată țara. Zi de zi sosesc sume noi. Eri, dl Gh. Gr. Cantacuzino, fost ministru-președinte al României, a subscris suma de 2000 de lei.

Sumele subscrise până acum se apropie de 100.000 lei.

— Congresul pentru asistența publică: Nicătre asistența publică — atât de necesară în viața socială a unui popor — nu este mai dezvoltată ca în Danemarca. În această țară instituțiile de binefacere sânt cele mai bine organizate și roadele pe cari le dau sânt de un real folos practic.

Așa fiind, congresul de asistență publică ce se va ține anul acesta la Copenhaga între 9—13 August st. n. prezintă cel mai viu interes.

Se vor discuta de altminteri și chestiuni importante și anume îngrijirea bolnavilor la țară: asistența străinilor; apoi rolul femeilor în asistență și în sfârșit asistența ce trebuie dată văduvelor și copiilor lor. În afară de aceste chestiuni, de un mare interes social, se vor face și numeroase vizite la toata stabilimentele de asistență publică și privată din orașul Copenhaga.

La acest congres, dată fiind importanța lui, vor participa reprezentanți ai tuturor statelor, precum și numeroase persoane din toate părțile lumii.

— Sfințirea bisericilor nouă din Buziaș. Ni-se comunică prin telefon: De Duminecă într'o săptămână, în 17 a. i. c., se va face cu mare solemnitate sfințirea noii biserici gr.-or. rom. din Buziaș de către însuși P. S. Sa Episcopul Miron Cristea al Caransebeșului. P. S. Sale îi se va face

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti** fabricanții de mobile în Marosvásárhely,

se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: **2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.**

Tot aceeași cu toalete în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmeții separate, în oricare parte a Ardealului. În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu desecme. — Să fim atenți la 1919

o primire grandioasă. După amiază, la ceasurile două va avea loc un banchet, iar seara va da un concert măestrul Vidu dela Lugoj. Invitări speciale nu se fac. Toți sprijinitori bisericii noastre să se considere deci invitați pe calea aceasta.

— **Aeroplanul Vlaicu.** Din București ni se scrie: În urma accidentului întâmplat acum 10 zile aeroplanului Vlaicu, mașina de sburat a fost transportată la Arsenal unde i s'au făcut reparațiile necesare.

Până Joi aeroplanul va fi pus iarăși în stare de funcționare, iar a doua zi Vineri, d. inginer Vlaicu va reîncepe pe platoul dela Cotroceni, experiențele cu mașina sa de sburat.

— **Holera în Rusia.** De un rând de vreme nu a fost an în care să nu aflăm despre ivirea holerei în Rusia.

Anul acesta vin știri și amenințătoare, deoarece holera băntuie acum în Basarabia la hotarul din spre Prut.

La direcțiunea serviciului sanitar din România domnește mare îngrijorare. În toate punctele țării s'au luat cele mai strașnice măsuri.

Pentru un moment orice pericol pare înlăturat, însă temerile sânt mari și inspiră cele mai serioase îngrijiri. E de neînchipuit dezastrul ce l-am suferi în cazul acesta, și numai gândul la așa ceva produce oroare. Medicii de circumscripțiuni din întreaga țară, au fost invitați ca prin conferințe publicate, să arate populațiunii măsurile de pază și percepțiile igienice de cari să se folosească.

Totul deci depinde numai de serviciul sanitar care trebuie să se achite cu un nobil devotament de această datorie pe care ni-o creiază holera din Basarabia.

— **Catastrofă de tren.** Din Achen se telegrafiază că un tren de pasageri care venea dinspre Belgia încărcat de muncitori în gara Templerbend s'a ciocnit cu un tren de marfă.

Vagonul de bagaje a fost complect distrus, de asemenea mai multe vagoane ale trenului de marfă. Cinci muncitori au fost greu răniți alți nouă mai ușor.

— **Strauss la opera din Viena.** În cercurile artistice din Viena se afirmă ca sigur că compozitorul Strauss Richard va fi directorul operei imperiale din Viena. Se crede că Strauss va primi necondiționat acest post, dacă i va reuși să se desfacă pașnic de obligațiunile ce le are în Berlin.

— **Congresul dela Sofia.** Ieri, Marți, congresul ziariștilor slavi a adus o hotărâre de mare importanță, care e vrednică în cel mai mare grad de interesul nostru. Congresistul Kozak Cermak, după ce au arătat că slavii n'au decât trei agenții telegrafice de informații, agenția rusă, sârbă și bulgară, a făcut propunerea următoare:

Slavii din Austria înființează în Viena o agenție telegrafică de informații, cu menirea de a informa cele trei agenții amintite asupra luptelor politice și parlamentare ale slavilor din Austro-Ungaria. Corespondenții din centrele slave ai noilor agenții, își vor trimite informațiile lor asupra mișcărilor culturale slave, nemijlocit, celor trei agenții din Petersburg, Belgrad și Sofia, informații, pe cari le va transmite întregii prese slave. Cheltuielile agenției din Viena le vor suporta acele dintre partidele slave din camera Austriei, cari ar da expresie înclinației lor în aceasta privință. Planul acesta e ușor realizabil. Agenția se va putea înființa cu un capital bagatel de 10 până în 12 mii de franci. Schimbul materiilor informative va garanta existența agenției.

Discutând propunerea lui Kozak Cermak, oratorii au arătat că agențiile slave stau în prezent supt înfruntarea agențiilor germane, dela cari sânt nevoite să primească orice știri. În consecință, de multe ori și știri tendențioase, chiar referitor

la mișcările slave. Chemarea noilor agenții va fi în primul rând să informeze presa din statele romanice, lămurindu-o asupra adevăratului rost al mișcărilor slave și contrazicând știrile tendențioase ale agențiilor germane. În felul acesta slavii și-ar câștiga cu încetul simpatia Europei întregi.

— **Intâlnire colegială.** Amintim încă odată colegilor noștri, cu cari am făcut împreună examenul de maturitate în 1900, la gimnaziul din Brașov, să vie la întâlnirea colegială ce ni am dat-o atunci pe ziua de Duminică, 27 Iunie v., 10 Iulie n. 1910, în sala festivă a așezământului, între pereții cărora sânt închise atâtea amintiri scumpe.

I. Șoneriu, preot; O. Goga, secretarul Asociațiunii; Dr. I. Demian, avocat; Dr. T. L. Blaga, profesor; Dr. Ioan Lupaș, administrator protopopesc; I. Montani, publicist; Dr. T. Suci, profesor; Dr. Gh. Gârda, avocat; Dr. C. Moga, avocat; Dr. I. Maior, avocat; N. Furnică, profesor; Dr. N. Cernea, avocat; I. Morar, preot; Dr. D. Popa, medic; Dr. E. Curta, medic; D. Purece, preot; I. Nemeș, inginer; I. Moldovan, preot; A. Nistor preot.

— **Prigonirea negrilor în America.** Luni a fost serbarea independenței în America și din acest incident s'a aranjat o uriașă luptă de boxeri în Reno, capitala statului Nevada. S'au ciocnit doi adversari temuți, unul negrul Johnson și celălalt englezul Jeffries.

Două mii cinci sute de trenuri speciale aduseseră mulțime de curioși în arenă unde se mișcau peste trei sute mii de oameni. Afisuri enorme vesteau lumea cu luni înalte lupta celor doi adversari.

Luni, negrul a câștigat lupta față de partnerul său și în urma acestui triumf s'a născut o ură de moarte între negri și albi cari nu puteau să sufere rușinea îndurată de favoritul lor și au început o goană teribilă contra negrilor. În mai multe orașe au fost încăierări sângeroase între cele două rase. După telegramele mai noi, până azi dimineață erau 14 morți și mai multe sute de răniți din amândouă părțile.

— **Desfilințarea examenului de maturitate.** Din Orade-Mare ni se scrie: Ieri, Luni, s'a deschis aici al 46-lea congres al profesorilor dela școlile medii din Ungaria.

În cursul discuțiilor, mai mulți oratori au făcut o critică aspră a examenelor de maturitate, cerând desființarea lor. Profesorul Dr. Schneller, vestitul pedagog din Cluj, între altele a citat împotriva examenului de maturitate motivul că examenul de maturitate e o instituție care întreprinde cursul cu caracter științific al studiilor și îl supune punctelor de vedere determinate de succesul exterior. A cerut în același timp ca și până la anularea examenelor de maturitate la aceste examene să nu se ia în considerare numai lucrările făcute în scris și răspunsurile verbale, ci și activitatea și răspunsurile de peste an ale elevilor.

Congresul a hotărât să trimită ministrului de culte o adresă în care să se ceară că la examenele de maturitate să fie obligați numai cei cari vreau să și continue studiile la școli superioare.

— **Un milionar milostiv.** Nu de mult un macagiu din Franța, al căilor ferate »Orleans« a câștigat la tragerea lozurilor societății franceze de binefacere un milion de lei. Noul milionar are de gând ca cu banii câștigați să cumpere acțiunile căilor ferate »Orleans«, ajutând prin aceasta pe micii funcționari ai societății.

— **Un nou leac contra cancerului.** Profesorul Pichera din Roma a aflat un nou leac contra cancerului, care s'a dovedit că are un efect strălucit, chiar la experiența cu cazuri foarte învechite.

— **Agitație contra teatrului unguresc în Belgrad.** Ziarele sârbești din Belgrad au pornit o agitație puternică contra unei trupe ungurești de operetă ce a hotărât să dea o serie de reprezentații în capitala Sârbiei. Unele ziare provoacă publicul de drept să încunjure aceste reprezentații și le pune în vedere spiritul de gheșeftărie iudeo-maghiar, care folosindu-se de ocazie vrea să speculeze bunăcredința participanților la congresul slav din Sofia, cari la întoarcerea spre casă vor vizita și Belgradul. Ziarele iudovite din Budapesta văzând dreapta indignare a sârbilor în campania pornită de ei, au dat alarma, cerând ajutorul și intervenția celor în drept de a salva prestigiul artei ungurești, într-o țară unde nimeni n'o dorește.

— † **Halász Ferencz.** Dăunăzi a încetat din viață fostul secretar dela ministerul de culte și instrucție publică Halász Ferencz. Originar din Maramraș (il chemase Fischer) evreul Halász cunoștea de visu situația școlilor românești. Utilizând aceste cunoștințe, el a fost unul din cei mai mari prigonitori ai școlilor românești. Se spune chiar că Halász ar fi fost autorul legii școlare al lui Apponyi. Acesta-i un titlu de drept pentru a fi păstrat și în trista noastră amintire.

— **O reformă a portului ofițerilor români.** Citim în ziarul din România, că generalul Crăiniceanu, ministrul de război al României, a luat zilele acestea unele dispoziții privitoare la portul ofițerilor.

De ministru nu se poate unii cu părerile și porturile ofițerilor în chestie de uniformă și toaletă. Astfel d-sa nu poate admite ca ofițerii să poarte pantaloni cu bufanturi, sistem francez, nici chipiuri cu fundamentul moale.

Dar mai a'ies dl general Crăiniceanu nu admite ca ofițerii să poarte monoclu și mustățile turse englezești sau rase.

Toaleta aceasta, care a devenit o modă în armată, dl ministru de război o socotește ca neserioasă pentru ofițeri, cari trebuie să dea dovadă de simplitate și sobritate.

Ca urmare dl ministru de război a dat un ordin confidențial, prin care interzice ofițerilor de a purta pantaloni și chipiuri sistem francez, de a-și rade sau tunde mustățile și de a purta monoclu.

— **Luleaua țiganului.** Într-o zi fiind zădărnă, să duce un pul de țigan cu tată-său la gărlă să se scalde.

Să desbraceară amândoi și intrară în gărlă, dar pârdașnicul de danciuc intră în apă cu luleaua în gură, atât îl era de drag să puție din ea.

Țigaoulul bătrân, ca un om mai cuminte, bălăcea în apa mai cătră mal, dar pulul de cioară, mai curajos, să avântă în colo, în gărlă și nu știu cum, ori l-a alunecat piciorul, ori o fi fost vre o groapă, ori el nu știa să înnoate, că numai începu a se bălăbâni prin apă și a striga cât îl lua gura.

— Sai teteo, că mă înec!

Țiganulul bătrân când îl auzi așa începu să strige la el:

Aoleo aturisitule, zvârle luleaua mă, nu te îneca cu ia că te ia mama dracului.

— **A 192 a victimă.** Cetim în »Drapelul«: Pe hotarul comunei Sasca-română, pe țărmul Merganului (Nerei) îngropat de jumătate în nisip s'a aflat cadavrul unei femei tinere, care începuse deja a se descompune. Atât s'a putut constata că a fost o femeie corpolentă și tineră, încolo nimic pentru că era și fără cămașă. La fața locului s'a dus primarul și niște țigani corturari, cari făcând o groapă au aruncat cadavrul femeii înăuntru așa cum le a venit la îndemână, fără de nici o slujbă. Aceasta este a 192 a victimă, constatată oficios.

— **Oprirea predicilor în sinagoge din Rusia.** Din Petersburg vine știrea că guvernorii coloniilor evreești au oprit rabinilor să mai țină predici în sinagogă. Guvernorul din Lublin singur a făcut o excepție în ordinațiunea sa, spunând că în sinagoge se vor putea ține predici, dar numai cele cenzurate anticipativ de guvernor. Mai multe apelate, înaintate guvernului din Petersburg, contra acestor ordinațiuni, au rămas fără rezultat.

— **Bursele Academiei.** In cursul anului 1910, Academia Română va acorda următoarele burse din fondul »Adamachi«:

O bursă de 300 lei, pe timp de 3 ani începând dela 1 Octombrie 1910 unui licențiat în științe dela universitatea din Iași care să studieze științele fizice la Paris. Bursa se acordă pe timp de 3 și ani este de 300 lei pe lună plus cheltuielile pentru taxele școlare și acele de drum.

O bursă la facultatea de științe din Iași și două la cea de medicină din aceeași facultate, de câte 100 lei pe lună începând cu anul școlar 1910—911.

Opt burse studenților școlii de poduri și șosele cari rămân vacante la 1 Noembrie, de câte 1200 de lei anual.

O bursă pentru mergerea în străinătate a unui tânăr, care să aibă certificatul de absolvire a unei școli superioare de meserii din țară. Bursa se dă pentru perfecționarea în ateliere de construcțiuni de mașini în Germania, Austria sau Elveția și este de 200 lei pe lună pe timp de 2 ani.

Doză burse pentru mergerea în străinătate a doi ingineri ieșiți cu diplome din școala de poduri și șosele din București spre a se specializa în studiul ingineriei cu aplicarea la edilitatea publică. Durata burselor va fi de trei ani a 300 lei pe lună.

— **Un fachir înmormântat de viu, timp de zece luni.** — Fachirii din Hindoustan sint penitenți sau cerșitori, cari caută, prin asprimi și suferinți să se impuie de bună voie, să ajungă la stințenie și la o putere supranaturală.

M. Osborne, ofițer în armata engleză, a fost într-o zi martor unui fapt care poate părea de necrezut, dar a cărui autenticitate este atestată de un mare număr de persoane demne de toată încrederea.

— In urma preparativelor cari duraseră citva timp, fachirul declară că este gata de a fi pus la încercare. Maharadjahul și ceilalți se adunară aproape de mormântul de zid construit anume pentru a primi pe fachir.

Supt ochii noștri, acesta astupă cu ceară narile și urechile sale; apoi, el se desbracă de hainele sale. Il învăliră atunci într'un sac de pînză și la urma dorinței lui îi întoarseră limba înapoi astfel ca să-i astupe întrearea gâtului.

După această operație, fachirul căzu într'un fel de letargie. Sacul care îl conținea fu închis și un sigil fu pus pe el de către maharadjah.

Se așează apoi acest sac într'o ladă de lemn, pecețuită și cu lăcate, care fu scoborită în mormânt; se aruncă o mare cantitate de pământ deasupra, se bătă bine acest pământ și se semină pe deasupra orz.

In fine fură puse santinele, cari să păzească zi și noapte mormântul.

...Cele zece luni fiind trecute, se procedă la exhumarea corpului. Se deschise în prezența noastră lăcățile, se rupseră pecețile și, după ce s'a scos lada din groapă, scoaseră pe fachir.

Nici o pulsație la inimă; nici o respirație: numai creștetul capului rămăsese locul unei călduri sensibile, care putea face să se presupue prezența vieții.

Atunci, o persoană îi introduse foarte încet și degetul în gură și reasează limba în poziția ei normală; apoi îl fricționară și vărsară apă caldă peste tot corpul.

Puțin câte puțin respirația și pulsațiile se restabiliră și fachirul se sculă și începu să meargă surizind.

El ne spuse că în timpul șederii lui supt pământ, avusese niște visuri delicioase, dar că deșteptarea sa fusese penibilă, înainte de a-și recăpăta cunoștința, el avusese amețeli.

Mihai Radu croitor pentru domni, Cluj (Kolozsvár) strada Jókai Nr. 2. se recomandă on. public romin.

Cronica socială și artistică.

Concertul Mărcuș-Crișan în Lugoj. Filiala Lugoj a »Societății pentru fond de Teatru român« invită la concertul ce se va da Duminecă, 10 Iulie n., în teatrul orașului din Lugoj de către bursierii Societății, d-nii Ștefan Mărcuș și Ionel Crișan — în beneficiul inundațiilor din Almaj.

Acompaniamentul la pian îl va susține doamna Maria V. Braniște.
Inceputul la orele 8^{1/2} seara.

ECONOMIE.

De ce nu prea are vlagă țaranul? Se spune pe toate tonurile că românul e fără vlagă, că e nepăsător, ba că e leneș și se lasă pe tângală, ba că frumusețile firei sau făurite de mâna omului nu-l mișcă de fel, »nil admirari«, ba că nu urnește, nu se îndeamnă la lucru...

E vădit că toate astea nu-s tocmai așa ci sânt din cale afară trase de păr, și că nu se cunoaște tocmai mult și temelnic din sufletul românului.

Că românul stă rău se știe; că e sărac lipit în țara îmbelșugată iarăși se știe; iar când e vorba de a-l înălța, aci e greul.

Spune-mi ce mânânci ca să îți spui cine ești și ce vlagă ai.

Ori românul a apucat să se hrănească cu porumb (cucuruz), pe câtă vreme tot omul azi cere »pâinea noastră de toate zilele«. Pelegra, frigurile și setea nepotolită de rachiu dovedesc că românul pătimește de foame cumplită, veșnic înșelată, mereu neîndestulată, cu un cuvânt că românul e flămând în grănarul Europei. Cine va reuși să-l facă pe român să gătească pâine ca s-o mănânce în toate zilele și să ceară a mânca lapte, ouă, legume și fructe, mai hrănitoare ca știrul și alte burueni netrebnice, cu un cuvânt cine va fi atât de patriot ca să convingă pe român că prima lui datorie este aceea de a se sătura și a se hrăni cu lumea, va săvârși cea mai cu temeiu ispravă și foarte de bine în tot neamul.

Aceasta e misiunea medicului dela țară; e un adevărat apostolat. Pân'atunci nu se mire nimeni de neîndestulătoarea vlagă ce dă românul în puterea neamului, căci el va urma mai departe să și înșele foamea. Medicul dela țară are sarcina de a convinge pe țaran și pe țarancă să se dezbrace de obiceiul adânc înrădăcinat al întrebunțării exclusive a mălaiului, care ori cât ar fi fost de bun porumbul, este totuși o făină greu de păstrat. Mălaiul cât e de dulce când e proaspăt, peste puțin devine amar; și oricât de hrănitoare e mămăliga nu e așa ușor de mistuit cu pâinea dospită din făină de grâu.

Piața grânelor din Aradul-Nou

15 Iulie 1910.

De nou a ploiat, dar puțin și fără să strice secerii început.

De prezent e vreme bună și e nădejde să țină încă câteva zile.

Tîrgul de bucate stagnează și afacerile decurg fără nici o animație.

S'a vandut azi

grâu 200 mm.	8.50—	9—
orz mm.	5.30—	—
ovăș mm.	6.30—	—
secară mm.	6.50—	—
pâpușoi 200 mm.	5.30—	5.40

Prețurile sunt socotite în coroane și după 50 klg

Bursa de schimburi și efecte din Budapesta.

Budapesta, 5 Iulie 1910.

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul:

Orza nouă

De Tisa — — — — —	20 K.	60
Din comitatul Albei — — — — —	22	» 90
De Pesta — — — — —	20	» 40
Băntănesc — — — — —	20	» 70
De Bacica — — — — —	23	» 40
Secară de calitate I. — — — — —	14	» 20
Orzul de nutreț, calitate I. — — — — —	12	» 75
Ovăs de calitate I. — — — — —	14	» 10
Oncuruz — — — — —	11	» —

BIBLIOGRAFII.

La librăria »Tribuna« se află de vânzare:
Bolcaș Lucian, Năvăliri barbare. Nuvelă 1.—
C. Tutoveanu. Albastru. 1.—
Ioan Adam. Aripă tăiată 2.—
N. Iorga Istoria literaturii românești vol. I 5.—
N. Iorga » » » » » vol. II 5.—
N. Iorga: Les dernieres elections en Hongrie et les Roumains. (Iulie 1910) 20 fil.

La Librăria Tribunei să află de vânzare:
Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil. porto Nr. 1 Vol. 2. Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil. porto. Nr. 2 Vol. 2. Convorbiri Literare à 1.75 + 10 fil. porto Nr. 3 Vol. 2.

Pr. D. Voniga. Mizerie, boală, crimă și degenerare sau Alcoolismul și urmările lui. Din punct de vedere economic, igienic, moral și național. Conferință pentru combaterea alcoolismului 1.60.

Poșta Redacției.

Teaca. Vă rugăm să vă adresați administrației noastre care pentru o taxă convenabilă va publica lista contribuțiilor, fiindcă mulțumiri publice numai la partea taxabilă putem publica. Vă rugăm să nu vă supărați dacă nici cu d. v. nu putem face excepție.

Manuscrisul îl păstrăm.

Posta Administrației.

Pavel Stana, Șimand. Am primit 14 cor, abonament pe sem. II. a. c.

Vasile Barbul. Ivacic. Am primit 10 coroane ca abonament până la 1 Oct. 1910.

Vasile Sâb, Sasca română. Am primit 4 cor. în abonament până la 1 Iulie 1910.

Aron Babulcă, Nadrág. Am primit 2.50 cor. abon. până la finea anului c.

Nicolae Căraș, Ohaba-Mutnic. Am primit 4 cor. abon. până la 1 Iulie 1910.

Ștefan Bogdan, Sânmiclăușul mare. Am primit 2.50 cor. în abonament.

Redactor responsabil: Iuliu Giurgiu.

»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Se caută

un faur și rotar

român pentru Radna. Cine dorește să vină să se adreseze lui **Tănase Precup**, econom în M. Radna (cot. Arad).

„Wällischhof“ sanatoriu

aranjat după sistemul Dr. Lahmann, cu toate întocmirile moderne ale terapiei fizice și dietitice (1 oră și jum. depărtare dela Viena) în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf:

Maria Enzensdorf (bei Wien)

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Iosef Müller & Comp., Mediaș-Medgyes. Birou tehnic și întreprindere de zidit pentru zidire de beton și beton de fier; depozit de lucrări de ciment.

Primește și pregătește tot felul de construcțiuni de beton de fier: așezarea de padimente fără închieturi, depozit stabil de țiglă pentru acoperit din ciment, barere pentru trepte, plăci de ciment, și pietrii-beton pentru fântâni.

Imprumuturi ieftine

fără orice cheltuieli se mijlocesc pe moșii cu amortizație pe lângă 4^{1/2}% dela 10—65 ani, și poveri mai scumpe vor fi scoase după etalonul de mai sus.

Orice mașini agricole, fabricații de prima clasă și cea mai nouă construcție, ca mașini de treierat cu vapor, benzină și ulei brut (noui ori folosite) apoi mașini de sămănat, vânturat, mori cu vapor, benzină, olei brut sau jilipuri, pe lângă plătire avantajoasă în rate și fără urcare de preț.

Vânzare și cumpărare de moșii, mori, fabrici, case etc. etc.

Agentura generală pentru comitatul Arad, Cianad, Bacibodrog, Timiș, Torontal și Caraș a aparatului »IDEAL« pentru acetilenă, Kellner & Schnanzer din Budapesta, cu lumina frumoasă și suportabilă și cu manuire garantată cea mai simplă și mai sigură.

La chemări în provincie se trimit funcționari specialiști.

Agenti cinstiți pentru țară se caută pe lângă onorar.

Agentura generală comercială **Palmert Mátyás**, Timișoara (centru) Prinz-Eugen-gasse Nr. 3. (lângă cuștarul Koch).

Premiat cu premiul I la București în 1894.

SCULPTOR ROMÂN.

Am onoare a aduce la cunoștința on. domni preoți și învățători precum și întreg on. public român următoarele:

Ca sculptor de lemn sunt în poziția să servesc în ori-e vreme cu ori-ce fel de lucru de sculptură și mărit pentru sfintele noastre biserici creștinești d. c. : **Iconostase (Temple) Străni, Tronuri, Scaune, Chivote, Răpizi, Uși, Cadre, etc.**

În ori-ce stil s'ar recere, cu cele mai moderate prețuri. Construiesc PLANURI după dorință. Pentru toate lucrurile mele iau garanță deplină că sunt de prima calitate atât ca lucru cât și ca artă.

Atrăgând atențiunea on. public asupra împrejurării, că chiar buna cuvintă ar aduce cu sine ca bisericile noastre românești prin măestri români să se înfrumusețeze.

Rog bunăvoința în special a onor. officii și comitetelor parohiale.

Cu tot respectul semnez

I. Iuliu Bosioc,

sculptor și auritor în Berliște, poșta Jám (Banat).

Promovat cu distincție de școală de sculptură.

Cele mai bune Vinuri de deal,

le găsești la Iulius Dános, producător de vinuri în Șiria pe lângă urm. prețuri:

Vin de sticlă prima calitate, azuriu Cor. 38.—
Vin de masă „ „ „ 40.—
Vin de Rizling prima calitate „ 44.—

Cele mai bune vinuri vechi, culoare azurie Cor. 48.—, 50.—, 56.—, 60.—. Vinuri: Schiller Cor. 44.—. Vin roșu (Bikavér) 50, 80 și 90.— de hecto.

Vinurile se expediază în butoaie de imprumut, începând dela 100 litre de orice calitate.

Serviciu culant, vinuri admirabile de prima calitate.

Adresa pentru scrisori și telegrame:

Iulius Dános,
mare producător de vinuri
Világos (Șiria, Arad m.)

Credit pe ipotecă, pe cambiu și pentru oficianți mijlocește

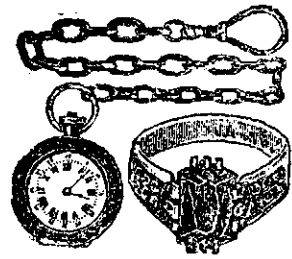
Herzog Sándor
ARAD,
str. Weitzer János 15.
Telefon nr. 376.

E de închiriat

o prăvălie de manufactură și baccani, cu o învârtire anuală de 60.000 Cor. Prăvălia e pe strada principală, bine aranjată cu pulturi și stelagiuri nouă, cu p. tru galanterii mari, luminate cu electricitate. Se caută un român bun și isteț care ar putea primi prăvălia mea pe lângă condițiuni favorabile. — A se adresa lui Virgil Corcheș, Câmpeni (Topánfalva).

Un tânăr absolvent de clasa 6—8 gimn. se primește ca practicant farmacist. A se adresa la Farmacia Krebsz, Arad, strada Batthyányi.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat.



Cea mai ieftină sursă de cumpărat.

BINDER LAJOS

ciasornicar și giuvaergiu în **MEDGYES, Markt-platz Nr. 8.**

Depozit bogat de totfelul de ciasornice de aur și argint precum și ciasornice de metal și nickel

Articlii de argint de China.

Ochelari și zwickeri de Rathenov.

Articole optice de aur și argint.

Reparaturi solide și ieftine. Serviciu conștiinșos.

Se caută un învățacol

din familie bună pentru prăvălia de fier, farbă, spețerie, manufactură și coloniale. Doritorii să se adreseze comerciantului **Dimitrie Popovici, Világos.**

— Prețuri moderate. —

ANUNȚ.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public că mi-am deschis în Șiria, drumul Aradului un atelier de : **tâmplărie** : (măsar) unde efectuiese ori-ce lucrări ce se ține de bransa aceasta, totfelul de mobile, precum și ori-ce lucrări de edificii.

Rugând sprijinul onoratului public român, semnez

Cu stimă :

VASILE HUIU
măestru măsar,
Șiria (Világos, c. Arad).

— Serviciu conștiinșos. —

Izay și Rigó

magazin de albituri gata de pânză albituri de pat și pânzeturi de masă
Cluj—Kolozsvár, Strada Deák Ferencz Nr. 4.

Prețuri fixe moderate.

Mare asortiment de mărfuri din patrie.

Primește totfelul de executări de **TRUSOURI**

cu orice prețuri, la chemarea în provincie arată cu plăcere colecția

:: :: de mustre. :: ::

Asortiment mare și frumos.

Pinză de in de Rumburg.

Pinză de in de Irlanda.

Pinză de in de Kreász.

BUMBA C

de Damast și Grádli.

ALBITURI GATA pentru femei, bărbați și copii,

ALBITURI PENTRU PAT, NAFRAMI DE BUZUNAR.

CIORAPI etc.

PANZETURI ALBE și COLORATE pentru masă.

Primul atelier ardelean aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA sculptor și măiestru pietrar.

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 21.**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József-út 25.

Cămară Centrală:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.



Intemeiată la 1880.

Intemeiată la 1880.

Prima fabrică de ciment, gips și teracotă din Seghedin—Szeged a lui

Landesberg Mór

= Anteprișă de asfaltare. =

Primește orice lucrări din acest ram, ca: terase, canalizări, instalări de burlane din ciment usucarea părășilor umezi, pavare fabricelor ș a.

Plăci de marmoră și ciment

de diferite forme și culori în fabricație proprie.

Atelier de gravură lucrări de sculptură în ciment piatră artificială și teracotă.

Scări din marmoră artificială.

Bănci, Piedestale și Balustrade lustruite.

Mare asortiment de cuptoare din țiglă.

Material de edificat. Singur reprezentant al cimentului de Beocini, Românesc și Portland. Var în bucăți sau stins se trimite cu vagonul la orice gară.

Material pentru asfalt. Plăci de acoperit din asfalt.

Impletituri din trestie. Plăci de cătran.

Praf de piatră pentru frontispicii.

Material și țigle rezistente focului.

Părăși Rabitz. Țevi din beton cu brtu.

Țevi din conforment de piatră. Plăci de faianță.

Mașina de spălat

„WELTWUNDER”

este bucuria fiecărei femeie econoamă bună; albiturile, pe lângă cea mai mare cruțare și lucru ușor copilăresc, devin albe lucitoare. 75% economisire de timp, bani, încălzit și săpun.

Fără chlor! Fără sodă!
Fără ajutor! Fără putere!
Fără frecare! Fără învârtire!
Fără terpenină! Fără salmiac!

Prețul 40.— Cor.

Cereți îndată prospect gratuit dela:

WILHELM OBERTH,

Mediaș—Medgyes Nr. 8. (Transilvania).

La trimiterea înainte a cor. 40.—, mașina se expediază franco.



Cea mai modernă turnătorie de clopote din țara noastră.

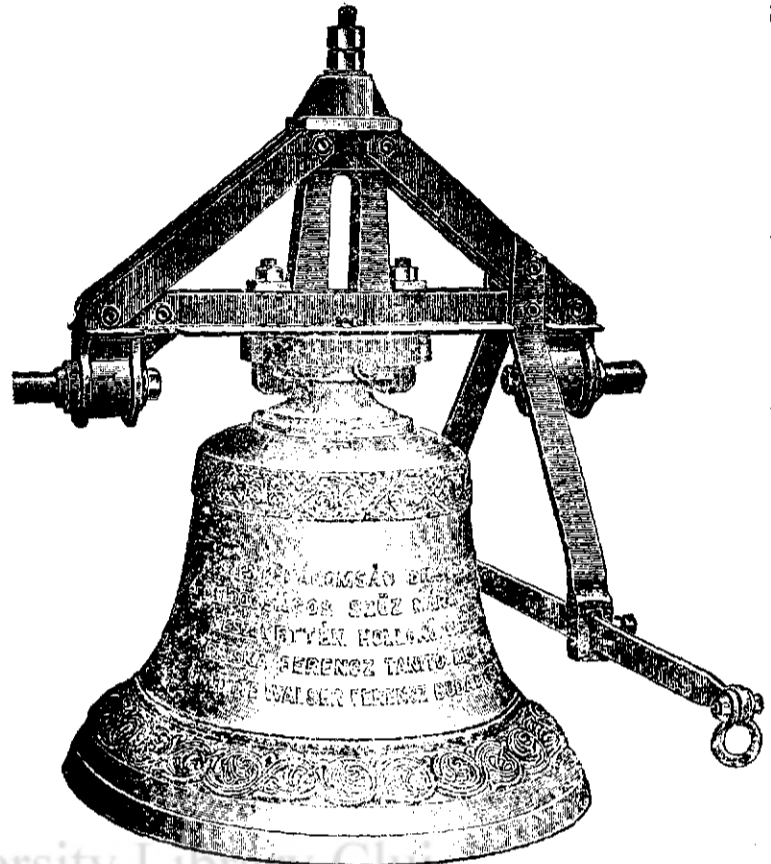
Walsler Ferencz

Proprietarii firmei: Walsler Ferencz, Walsler János, Gyöző Gyula.

Fabrică de obiecte pentru stins focul și pompe turnătorie de clopote și metale în Budapesta.

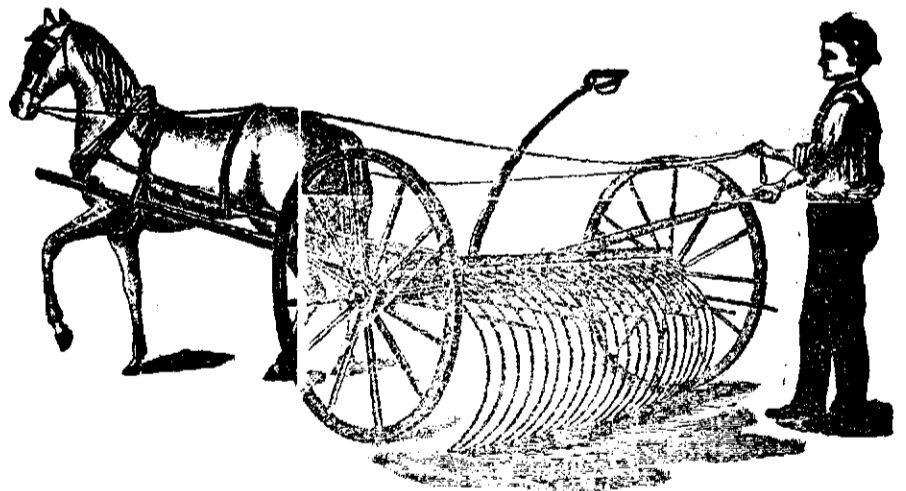
BUDAPEST, VI, Csángó-u. 6/B.

(Villamos megálló, Váci-ut, aproape de vama veche).



Se ar gajază să țearne clopote cu garanție 20 de ani, la turnarea din nou a clopotelor crepate, la transformarea clopotelor vechi, cu corine noi de lavârtit din fier, precum și pentru armonia sunețelor de clopote, prin înlocuirea clopotelor cari lipsesc, la facerea caunelor de clopot (stagi) din ru-de de fer și montarea austora la țara locuini.

Condițiuni de plată favorabile. Proiect de budget la dorința gratuit.



Sam. Wagner, Prima turnătorie de fier Sibiliană mare fabrică de mașini agricole, atelier de mori și prăvălie de fier. Nagyszeben.

Cea mai neîntrecută fabrică de mașini agricole executate cu cea mai mare precauțiune. Mașini de lână diferite mărimi. Darace de lână. Lup pentru scărmanat lână. Piuă pentru abale (postavuri). — Foarte mare export în România și Orient.

Instalează:

Mori de orice mărime. Cilindre la mori pentru asortat făina — — — Conducte de apă, și altele etc. — — —

Efectuează:

Cele mai bune ȚEVI TURNATE pentru conducte de apă. Mare turnătorie de FIER și ALAMĂ. Foarte mare depozit în ȚEVI DE FIER de orice dimensiune. Cel mai mare asortiment în MAȘINI DE TRIERAT de orice mărime. Foarte mare asortiment de MOTOARE dela 2 cai în sus.

— — Pe lângă cea mai mare garanție. — —

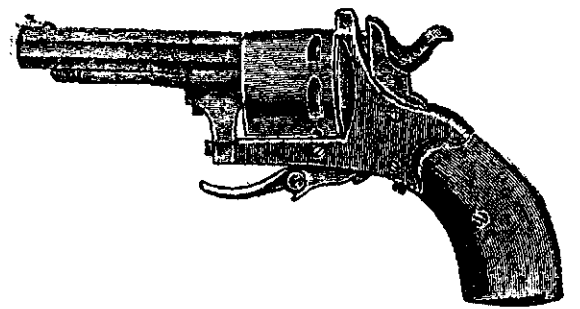
Prețuri foarte reduse și condițiunile cele mai avantajoase. EXPLICĂRI și CATALOAGE la cerere gratis și franco.

Frații Burza

Nr. telefonului 604.

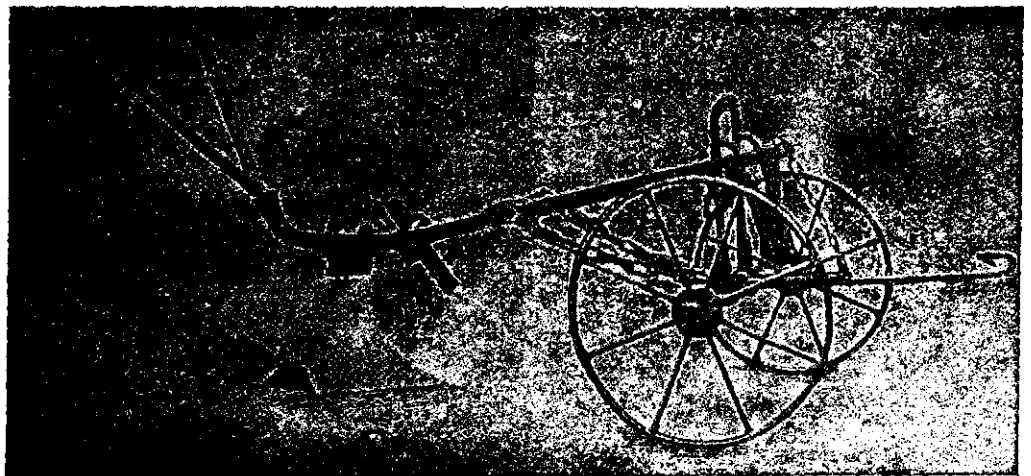
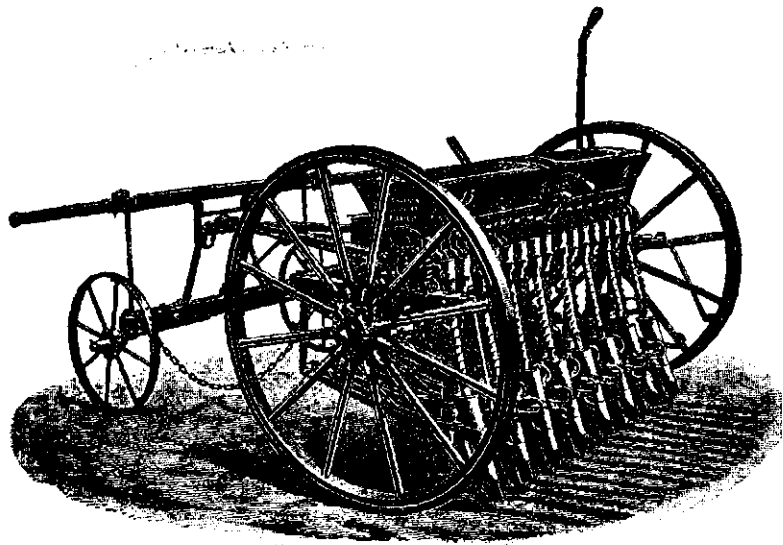
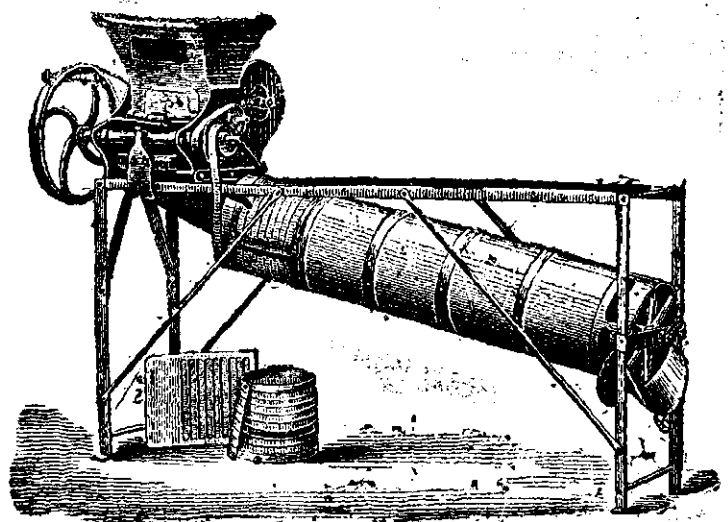
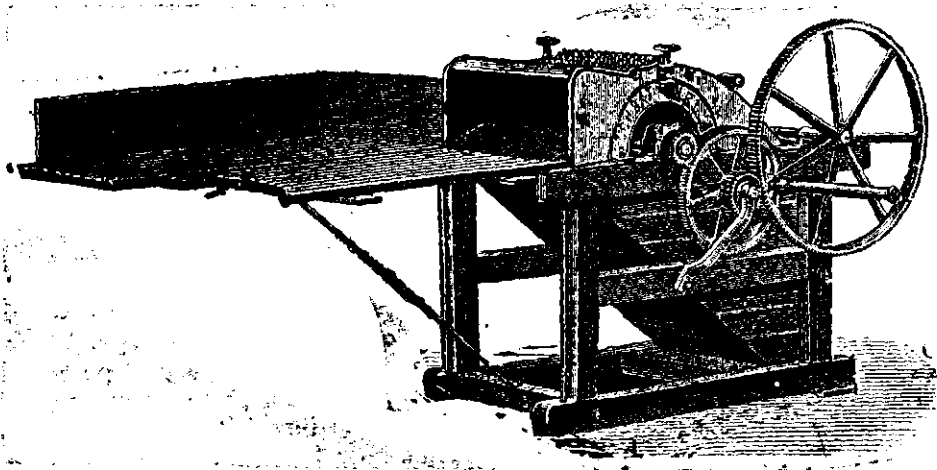
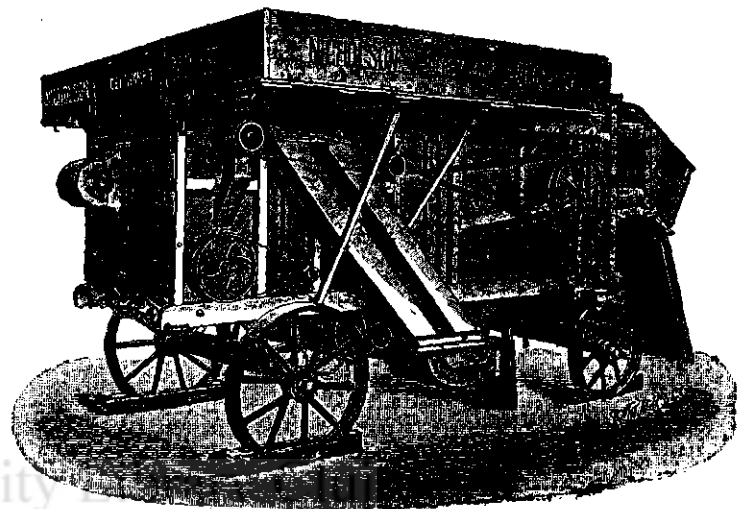
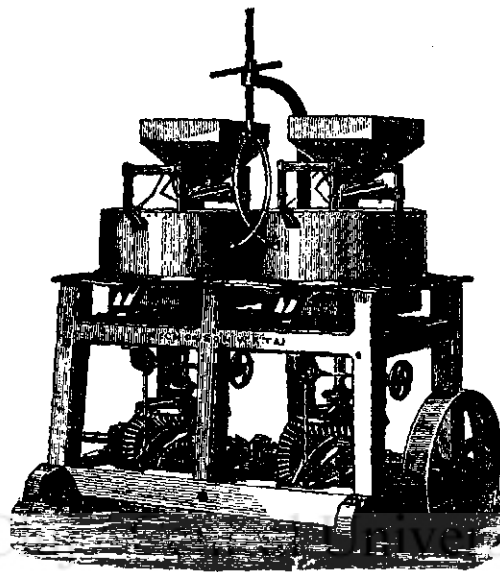
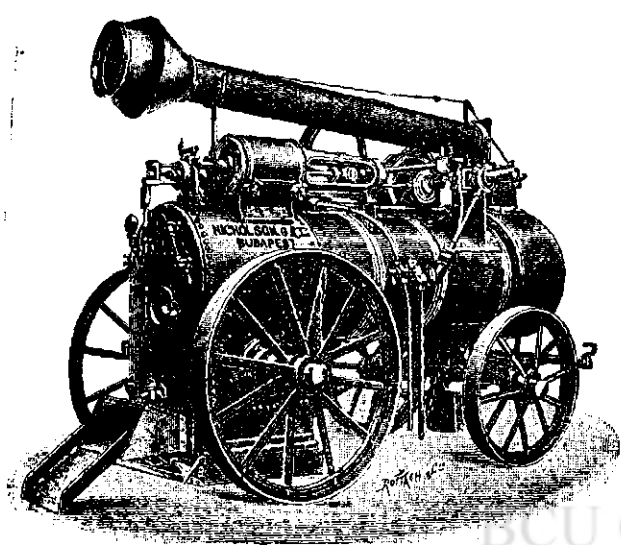
Cea mai mare firmă românească din Ungaria.

Arad, Boros Béni-tér 1.



Recomandă magazinul lor bogat asortat de **ferării, arme** și tot-felul de **mașini agricole** cu prețurile cele mai moderate și pe lângă plătire în rate. Catalog trimitem gratuit.

Agentura generală a fabricii de mașini Nicolson din Budapesta pentru garnituri de treerat și orice mașini agronomice.



Cu garnituri pentru trierat și cu prospecte pentru mori servim bucurosi, eventual pentru primirea lucrurilor acestora și facerea contractului mergem la fața locului pe spesele noastre.

≡ Mare asortiment de osii Steier și originale Winter. ≡



Telefon 66-82.

FISCHER TESTVÉREK

- Lustritori de sticlă și fabricanți de oglinzi;
- pictură specială pentru geamuri de biserică.

BUDAPESTA, VIII., Mária-utca No. 11.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest râm, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

■ Mare depozit de sticlă în plăci. ■

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

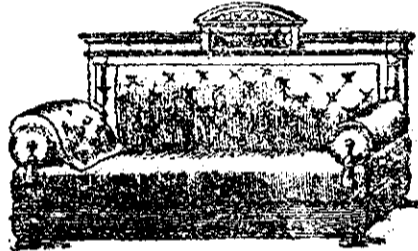
Telefon 66-82.

— La atenția celor ce cumpără mobile. —

Horger & Kepp

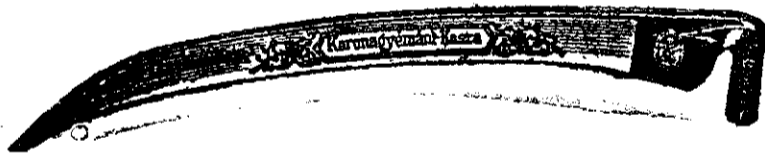
magazin de mobilă, atelier pentru covoare (tapețier) decorații în Sibiu-N.-szeben, Reisper-g. 27.

O singură încercare vă va convinge despre ieftinătatea tuturor articolelor cumpărate la noi. Conștiințiozitate și serviciu prompt. — Cel mai bun izvor de cumpărat. Prețuri ieftine.



Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — coasa „Koronagyémánt”



Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găsește între ele. Pentru trăinicia fiicărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1'80 1'90 2'— 2'20 2'40 2'40 2'60 cor. una se dă rabat. — Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt”
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Corneliu Demeter

:: apotecar ::

Orăștie (Szászváros) lângă bis. ev. ref.

PERONOSPIN

Mijloc aplicat cu cel mai mare folos contra peronosporii, la stropirea viilor. De 9 ani este în folosință cu cel mai bun succes.

Prin întrebuințarea »PERONOSPIN«-ului, vița va fi hotărât mai frumoasă, boabele de struguri mai mustoase și astfel roada de vin mai bogată. Experiența a dovedit, că prin folosirea petrii vinete, nu s'ajung aceste rezultate, — probabil pentru aceea, că piatra vânăță verzește peste măsură frunzele, și prin asta abstrage din puterea și sucul viței, ceea ce înseamnă pierdere de putere.

Pravul meu de stropit, face vița mai plină de viață și mai asigurată contra boalei de peronosporă.

Folosirea »PERONOSPIN«-ului e și mai ieftin și mai simplu în manipulare decât piatra vânăță. Întrebuințarea »PERONOSPIN«-ului: La stropirea întâi e a se pune un pachet într'o hectolitru de apă. La a doua stropire un pachet și jumătate, iar' la a treia, două pachete la o hectolitru de apă, mai trebuie pus și un kilogram de var nestâns.

Praful va fi pus în un butoiu menit anume numai pentru mestecare (disolvare) și plin cu apă. În câteva minute praful să disolvă. Apoi butoiul să clătină bine. Așadar »PERONOSPIN«-ul nu trebuie mărunțit ori topit în apă caldă, ca piatra vânăță. La praful pregătit de mine nu e iertat să se pînă sodă.

Fac atent pe fiecare, ca la cumpărarea de astfel de prafuri, să fie precaut, căci în comerț se vând adese prafuri de nici o treabă, și pregătite de oameni, cari nici idee n'au despre compoziția alor astfel de prafuri, și așa proprietarul viței în loc să-și folosească, își face numai pagubă în viie.

„PERONOSPIN“-ul

e aprobat ca cel mai bun, și prin folosință s'a dovedit a fi mai cu efect ca piatra vânăță sau alte asemenea mijloace, și e totodată cel mai lezner. E preparatul meu propriu. Prețul unui pachet 50 fleri. Fiecare pachet e provăzut cu numele meu. La comanda de 15 pacheturi se trimiț francat adecă fără spese postale plătit numai 7 cor. 50 fl.

Stropirea cu »PERONOSPIN« e mai bine dacă se face în zi senină; pe timp noros ori ploios nu, nici contra vântului.

Dar' »PERONOSPIN«-ul, afară de vii, s' poate folosi cu efect admirabil contra boalei de grumpene, cum și la stărpirea omidelor și insectelor stricacioase la pomi; contra păduchilor de trandafiri (la 'randafiri fără var), și la desinfectarea cotețelor de galițe.

Cele mai bune

orologe

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericeale

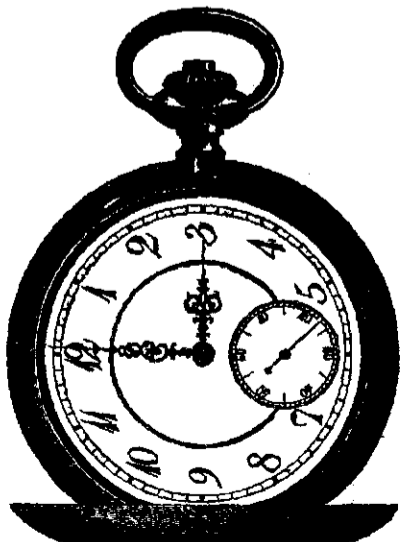
atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă cheazăsie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în aceasta privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS

orologier în SZEGED.

CATALOG cu 2000 chipuri se trimiț GRATUIT.

Notez că numai acela vor primi catalogul gratuit cari îl cer cu provocare la ziarul Tribuna. (ad. scriu că a ceit anunțul în Trib.) Corespondențele se fac în limba maghiară, germană și franceză.



■ INTREPRINDERE ROMĂNEASGĂ ■

MIHAI FLONTA

antreprenor de zidiri
Oradea-mare-Nagyvárad.
Stabilimentul și cancelaria Pereces-u. 9.

Primește: plănuirea și zidirea de biserică, ș c o a l e, case notariale și a tot felul de zidiri private.

Magazin stabil de fabricate de cement, comanda se primesc.
Magazin stabil de pietrii artificiale pentru morminte. Prospecte gratuit.